

Vsebina

Dokler luna sije in sonce sveti, še vedno vredno je živeti	2	Šah	40
Če se ima človek česa veseliti, to krepi tudi veselje do življenja	3	Barjanski ranč	41
Ta projekt nam je v ponos	6	Mojškra za vse	42
Svet zavoda Taber	7	Šuštar Franc	42
Ljudem z veseljem postrežem s tistim, kar imajo radi	8	Rada ima živali	43
Moja nova življenjska izkušnja	9	Domski drobižki	44
Moj poklic, čeprav ne sanjski	10	Bili smo v operi	45
Služba mi je v veselje	10	Ličkanje koruze	46
Rada se vsedem za šivalni stroj	11	Obdelovanje sivke	46
No, odgovor bi rada	11	Srečanje gorenjskih domov	47
Moja služba je moje poslanstvo	12	Pevski zbori	48
Nekaj ti moram povedat'	14	Plamenke	50
Promocija zdravja na delovnem mestu – team building v Bohinju	15	Gostovanja folklorne skupine v Domu Taber v Šmartnem	51
Svetovni dan fizioterapije in aktivni odmor	17	Društvo likovnikov Cerklje	52
Športne igre	18	Domske aktivnosti in dogodki	53
Anketa o zadovoljstvu	20	Znamenitosti v občini Cerklje na Gorenjskem	55
Praznovanje prve 100-letnice	24	Razgibajmo možgane	64
Praznovanje druge 100-letnice	25	Smeh je pol zdravja	66
Popisali so 3430 knjig	27	Foto utrinki	68
Intervju z zakoncema Puc	27		
Intervju s Francem Šternom	29		
»Če nočeš, ni treba, da ti je dolgčas«	31		
Pomoč na domu - intervju z zakoncema Železnikar	32		
Zemeljski plaz leta 2000 v logu pod Mangartom	34		
Mojih 100.000 Kilometrov, prevoženih s kolesi za rekreacijo	36		
Naši kolesarji	37		
Franc Štern	37		
Anton Valant	38		
Otroke moraš imeti rad	39		
Intervju z Vero Žagar	39		

Dokler luna sije in sonce sveti, še vedno vredno je živeti (stanovalec Rudi Uršič)

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

Drage naše stanovalke in stanovalci, svojci, naši zaposleni, bralke in bralci!

Tretje leto že teče, odkar smo odprli vrata našega in vašega doma ter ponovno in s skupnimi močmi napisali domsko glasilo Novice iz Tabra. Naša Elizabeta, sedaj ne več tako nova direktorica, se je že dobro usidrala v njej značilno okrašeno pisarno in med ljudi. Tako pa tudi njen zbor Plamenke in še mnogi drugi zbori, ki so nas obiskali ter s svojim petjem polepšali včasih dolge popoldneve. Najstarejša stanovalka, Marijana Lavrič, je dopolnila prvo stotico v Tabru, sledila pa ji je še Štefanija Merič, zato čestitke obema! Ob tej priložnosti prve stoletnice sta z nami ponovno proslavila tudi predsednik države, gospod Borut Pahor ter ljubljanski nadškof in metropolit, gospod Stanislav Zore.

Izven doma v okviru občine Cerklje na Gorenjskem je zaživela storitev Pomoč družini na domu, saj smo v preteklem letu dobili kar nekaj novih uporabnikov, za katere skrbijo naše socialne oskrbovalke, znotraj tržne dejavnosti pa ob uri našega kosila potekajo tudi

razvozi kosil v območju Cerkelj.

Za izdajo letošnje številke je še posebno zaslužen Tomaž Klemenc, moj sodelavec pri domskem časopisu, zato se mu lepo zahvaljujem za vso požrtvovalnost in uspešno sodelovanje.

Stanovanci ste zopet pokazali, da se znate vedno znova angažirati, zato bi se na tem mestu zahvalila zakoncema Puc in gospodu Francu Šternu za ureditev domske knjižnice. Redno s svojimi lepimi voščilnicami navdušuje tudi stanovalka gospa Slavica Brezar. Stanovalec Ervin Jakopič mi je v najinem pogovoru spodbudno pripomnil: »Če nočeš, ni treba, da ti je dolgčas!« Pohvalil je dejavnosti delovne terapije in splošno dinamiko domskega življenja. Osebnostno noto so glasilu dodali zaposleni iz različnih služb, prav tako pa sem hvaležna za raznovrstne zanimive prispevke s strani stanovalcev. Da je športni duh še kako pomemben, pričajo naši kolesarji, folkloristi in likovniki iz Cerkelj pa so v teh letih že res postali del nas.

V preteklem letu je tako bilo mnogo veselja pa tudi mnogo solz. V domu so poleg lepih stvari tudi takšne, ki prizadenejo. Neizbežno je, da se ne bi kdo poslovil in vedno je prekmalu, zato se le še spominjamo stanovalcev, ki jih ni več med nami. Ker je življenje tako nepredvidljivo, naj bo še posebej in ravno zato, čim bolj polno lepih in sončnih dni. Kot mi je letos ob rojstnem dnevu voščila naša direktorica, naj bo sončnih dni v srcu. Naj bo veliko druženja z bližnjimi, naj bomo, ko pogledamo na naše življenje, zadovoljni. Čim manj obžalovanj, čim več dobrih dejanj in čim več miru. Želim vam veliko smeha, kakovostnega bivanja v domu in domskih radosti. Kot bi rekel naš pesnik Rudi Uršič: »Dokler sonce sije in luna sveti, še vedno vredno je živeti.« Prijetno branje in vse dobro!

Če se ima človek česa veseliti, to krepi tudi veselje do življenja

Mag. Elizabeta Pristav Bobnar, direktorica

Knjiga »Skrivni dnevnik Hendrika Groena, starega 83 let in ¼«, avtorja Hendrika Groena, opisuje avtorja knjige, ki živi v domu upokojencev in je prepričan, da je mogoče na stara leta še vedno uživati. Doslej je bil vedno korekten, galanten, vljuden, prijazen in ustrezljiv. Pa ne zato, ker bi bil tak po naravi, ampak ker si drugače ni upal. Na novega leta dan pa je sklenil, da je čas, da pride do besede. V svojem skrivnem dnevniku brez cenzure popisuje življenje v domu upokojencev v severnem Amsterdamu.

Poleg tega, da je Hendrik ugotovil, da je zaradi pisanja dnevnika manj zafrustriran, je prišel še do drugih modrosti – ena takšnih je tudi ta, da je mogoče na stara leta še vedno uživati. Da bi s sotrpini (vsaj za hip) ubežali starostnim tegobam in životarjenju v domu, ustanovijo društvo »Starine, ne pa crkovine«. Cilj društva je:

1. z izleti polepšati življenje v zlatih letih.
2. izleti se začnejo po enajsti uri ob ponedeljkih, sredah, četrtek ali petkih.
3. udeleženci ne smejo tarnati.
4. treba je upoštevati različne zdravstvene omejitve.
5. treba je upoštevati višino osnovne državne pokojnine.
6. organizator vnaprej ne sme izdati več informacij, kot je nujno potrebno.
7. ob upoštevanju točk od 2. do 6. je dovoljeno vse.
8. vrata so zaprta. Do nadaljnjega ne sprejemamo novih članov.

(Vir: <http://www.mladinska.com/skrivni-dnevnik-hendrika-groena/knjiga>)

Odlomek iz knjige:

»Prvega januarja:

Tudi letos mi je za starčke eno figo mar. Vse to podrsavanje za hojico, ta neumestna nepotrpežljivost, to večno jamranje, pa piškoti pričaju, pa stalno vzdihovanje in stokanje. Sam sem star triinosemdeset let in četrt.

2. januarja

... Natanko eno leto bom necenzurirano popisoval življenje v domu upokojencev v severnem Amsterdamu. Lahko se sicer zgodi, da me še pred koncem leta pobere, ampak to bo pač višja sila. Za ta primer bom prosil prijatelja Everta Duikerja, da bi na pogrebu prebral venček mojih dnevniških zapisov. Ko bom ležal na parah v mali dvorani krematorija Obzorje, lično napravljen, bo nelagodno tišino pretrgal Evertov raskavi glas in ogorčenemu občinstvu prebral nekaj prijaznih odlomkov. Samo nekaj me skrbi: kaj če Everta pobere pred mano? To res ne bi bilo lepo od njega, sploh ker imam jaz precej več križev in težav kot on. Najboljši prijatelji so tudi zato, da se nanje človek lahko zanese, ko jih rabi. Se bova pogovorila.

3. januarja

Evert je bil nad idejo navdušen, a mi ni hotel zajamčiti, da me bo preživel. Imel je tudi nekaj pomislekov. Prvi je bil ta, da si bo po nastopu z mojim dnevnikom verjetno moral poiskati drugo oskrbovano stanovanje. Drugi pomislek je letel na stanje njegovega umetnega zobovja, ki ga je zakrivil Vermeternov nepazljivi udarec pri biljardu. Odkar ima Vermeteren na desnem očesu mreno, mu je treba pomagati ciljati. Evert, vedno na uslugo, je stal za njim in ga usmerjal, z nosom v višini palice. »Malo v levo, pa malo bolj močno, pa ...« in preden je končal, ga je Vermeteren s koncem palice naravnost v protezo.«

**"Ker je starost vse pogostejše in vse močnejše trkala na moja vrata, sem jih poskušal odpreti. Od takrat živim z najneprijetnejšim podnajemnikom, ki vse bolj postaja moj gospodar."
(John O'Donohue)**

Da domovi za starejše občane niso hiralnice, ampak priložnost za kvalitetno preživetje je sen življenja, vemo že nekaj časa. Vse bolj se zavedamo, pomena kakovosti življenja starejših ljudi in temu se, počasi, prilagaja celotna družba. Da bi v Domu Taber ohranjali kakovost in se približali ljudem, ki naše storitve potrebujejo, moramo vedno znova iskati sodobne pristope in rešitve. Spreminjajo se tako potrebe stanovalcev, od tistih najbolj osnovnih, do tistih, ki so bolj kompleksne in zahtevne. In naša naloga je, da jim prisluhnemo.

Razvojna psihologija deli človeško življenje na več obdobj:

- Prenatalno obdobje (od spočetja do rojstva)
- Obdobje novorojenčka (do 1. leta)
- Obdobje malčka (do 3. leta)
- Obdobje predšolskega otroka (do 5. leta)
- Šolsko obdobje (do 10 oz. 12. leta)
- Adolescenca / mladostništvo (do osamosvojitve)
- Zgodnje odraslo obdobje (do 40. leta)
- Srednje odraslo obdobje (od 40. do 65. leta)
- Obdobje starosti (od 65. leta naprej).

Vsako od teh obdobj prinese nova znanja, nove izzive in prilagajanja. In vsako od obdobj je potrebno sprejeti.

Kaj pomeni kakovostno staranje, o katerem toliko pišemo in govorimo? To je sprejemanje samega sebe, svoje podobe, svojega statusa in obdobja, v katerem si. Obdobje starosti se bistveno razlikuje od vseh drugih obdobj. Če ne drugega, se ljudje v tem obdobju upokojijo, bolj pogosto srečujejo z izgubami, srečujejo se z boleznimi, srečujejo se z možnostjo, da ne morejo več živeti sami in opravljati osnovnih življenjskih opravil. Proti temu se lahko borijo z različnimi aktivnostmi, s prehrano, z gibanjem...; v kolikor to ni mogoče, je potrebno vse prej napisano sprejeti in se s tem sprijazniti. Tudi v tem je kvaliteta staranja.

V preteklosti se je manj govorilo o starosti in staranju. Dejstvo je, da so ljudje umirali mlajši

in do vseh, prej opisanih sprememb, niti ni prišlo. Na ta način se je stopnjeval tudi odpor do starosti in do vsega, kar je bilo s starostjo povezanega. Domovi za stare so bili odmaknjeni na obrobje mest, vasi in včasih ni čudno, da so domovom rekli celo »hiralnice«.

Današnji pogled nam kaže nekaj drugega. V Domu Taber srečujem srečne in zadovoljne stare ljudi, ki uživajo v življenju, ki se trudijo sodelovati, ki dajejo predloge, nas pohvalijo in včasih tudi kritizirajo. Vesela sem, da je tako.

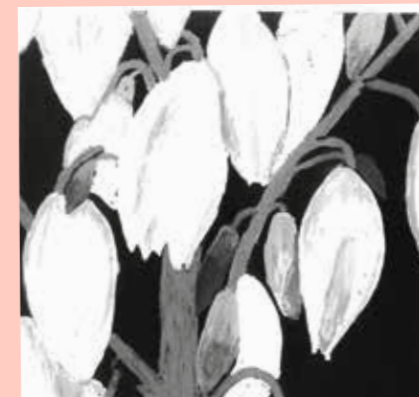
Živijo v domu, ki je moderen in ki je namenjen samo njim. Mi vsi smo tukaj za njih. Naši stanovalci to čutijo. In zato je naša dolžnost, da se razvijamo, da se učimo na napakah in jih popravljamo in da smo v koraku s časom.

Leto 2017 je bilo dobro leto za naše stanovalce in za naše zaposlene, skratka za Dom Taber. Veliko smo naredili (med drugim tudi tako zelene nadstreške nad balkoni, cvetlični vrt, zeliščni vrt...), veliko smo se naučili, imeli ogromno prireditev in se trudili spoznati in navezati stike.

S ponosom lahko rečem, da nam je uspelo. To smo dokazali tudi tako, da smo stopili skupaj in izglasovali Dom Taber kot najboljši gorenjski projekt, financiran iz evropskih sredstev.

V prihodnosti nas čaka težka naloga – BITI ŠE BOLJŠI IN ŠE USPEŠNEJŠI.

Ampak... uspelo nam bo. Še vedno nam je.

Pesmi stanovalca Iva Puca
Teta

Nisi ga nosila in rodila,
ljubezni tvoje ni bil sad,
s srcem vsem si ga ljubila,
kot tvoj bi bil otrok.
Živel in rasel je ob tebi,
najstnik nagajiv postal,
za ukom odšel je v daljni kraj,
pri njem bile so misli tvoje.
Je fant in mož postal,
ustvaril si dom, družino,
se sreče njegove veselila,
kot bi mati mu bila.
Minevala z njim so leta tvoja.
dočkala si dan poslednji,
se v mislih od njega poslovila
in potem za vedno si odšla.

Ta projekt nam je v ponos

Franc Čebulj, župan občine Cerklje na Gorenjskem

V občini Cerklje že vrsto let potekajo pomembni projekti, ki so nam lahko v ponos. Ti projekti so potrebni za dostojno življenje občanov Občine Cerklje in Gorenjsko regijo.

V štiriindvajsetletnemu vztrajnemu napreznju in prizadevanju ter po izvedbi številnih projektov smo zgradili tudi Dom Taber, ki je med najbolj uspešnimi projekti zadnjih let na Gorenjskem.

Osebnostno sem ponosen, da sem imel v času izgradnje ob sebi ekipo, ki je z vso skrbnostjo in prizadevanjem za izgradnjo Doma Taber v ta projekt vložila ves svoj potencial in znanje, vse v upanju, da resnično pripomoremo k reševanju varstva starejših oseb tako v Občini Cerklje kot v bližnji okolici.

Hitro so minila tri leta, odkar je zaživel Dom Taber. V tem triletnem obdobju so se v Domu Taber odvila številna praznovanja, ki so bila v veselje in zadovoljstvo vseh stanovalcev, prav tako so v tem času Dom Taber obiskali številni obiskovalci in znane osebnosti, med njimi tudi predsednik države, gospod Borut Pahor.

Ne smemo pozabiti tudi na vse zaposlene, ki so vedno na razpolago za stanovalce in jim nudijo pomoč v vsakem trenutku. V tem času so zaposleni z vodstvom uspešno prebrodili vse težave, ki so se pojavile, tudi zlonamerne, saj so nekateri predvsem politično motivirani, vseskozi nasprotovali uspešnemu projektu.

Z gospo direktorico in ostalim vodstvom se pogovarjamo in snujemo načrte za dodatno izgradnjo prostorov dnevnega varstva, dodatne oddelke za dementne osebe ter za izgradnjo varovanih stanovanj. Seveda so to plani in ne še končni načrti. Vse je odvisno od naklonjenosti Občinskega sveta, ki je v preteklosti večinsko podiral izgradnjo Doma Taber. Upam na uspešno realizacijo dodatnih prostorov tudi v prihodnje.

Vodstvu Doma Taber in zaposlenim želim uspešno vodenje še naprej, predvsem pa obilo harmonije s stanovalci, ki se odraža v zadovoljstvu vseh, ki imajo stik z Domom Taber.

Naj bo Dom Taber uspešen še na mnoga leta.

Svet Zavoda Taber

Anton Kopitar, predsednik Sveta Zavoda Taber

Prvi svet SVZ Taber je bil konstituiran 9.7.2013, naloga tega je bila izgradnja in dokončanje doma, ter priprave za sprejem kadrov za delo v domu. Za v. d. direktorja je bil imenovan g. Zdravko Kastelic, svetu v tričlanski zasedbi je predsedovala ga. Andreja Jerala. V tem obdobju so bili sprejeti vsi akti zavoda, ki so bili osnova za delo sveta zavoda.

Po preteku mandata je bila prva konstitutivna seja sveta zavoda Taber sklicana 20.9.2017, na kateri smo se prvič v polni zasedbi zbrali novo izvoljeni predstavniki interesnih skupin: Anton Kopitar, Janez Korbar in Matevž Bohinc ter predstavniki ustanovitelja, Helena Vončina kot predstavnica uporabnikov in Aleksandra Majcen kot predstavnica zaposlenih. Na seji smo za predsednika SVZ Taber izvolili Antona Kopitarja in za podpredsednico Aleksandro Majcen.

Svet zavoda je do sedaj imel štiri redne seje in eno korespondenčno v jesenskem času, na kateri je obravnaval Poslovnik o delu Sveta zavoda Taber, potek in dokončanje gradbeno obrtniških del na objektu A-1, kjer je zavod pridobil nove prostore za svoje delovanje.

V letošnjem letu je Svet zavoda obravnaval Letno poročilo za leto 2017 z ugotovitvijo, da je dom posloval pozitivno. Na vsebinskem delu je bila podana informacija o zasedenosti doma,

**"Pri tistih ljudeh, ki se jim začnejo procesi staranja v glavi, so vsa zdravila neučinkovita."
(John O'Donohue)**

o kadrih in njihovem delu, prireditvah za oskrbovance, o rezultatih izvedene ankete o zadovoljstvu stanovalcev, svojcev in zaposlenih.

Program dela s finančnim načrtom za leto 2018 je opredeljen s konkretnimi cilji, ki izhajajo iz poslovanja in vizije doma Taber, ta opredeljuje naslednje cilje; ostati najpomembnejši lokalni nosilec in izvajalec socialnega in zdravstvenega varstva v občinskem okolju, razvijati in uveljavljati nove vsebine in koncepte dela, ki bodo prilagojeni stanovalcem in uporabnikom v lokalnem okolju in zagotavljati pogoje za strokovni in osebni razvoj zaposlenih. Zavod je pridobil koncesijo za izvajanje pomoči na domu, ki je namenjena občanom, predvsem tistim uporabnikom, ki imajo zagotovljene bivalne pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju in se zaradi starosti, invalidnosti ne morejo oskrbovati – negovati sami. Ima pa zavod v letošnjem letu v planu tudi investicije na področju vzdrževanja, izgradnjo manjkajočih nadstreškov pred kavarno, na severni in vzhodni strani doma, ureditev mreže na pergoli v parku itd.

Ob prevzemu mesta predsednika sem izrazil željo, da ustanova rabi mir, saj je to najpomembnejše za uspešno delo in doseganje osnovnega cilja, ta je zadovoljstvo stanovalcev in zaposlenih. Da je pred nami veliko izzivov, govorijo podatki o povpraševanju za namestitve v domovih, ki močno presegajo ponudbo. Pojavlja se vse večja potreba po oddelkih demence in varstvo v dopoldanskem času. Pred SVZ Taber in lastnikom Občino Cerklje je kar nekaj izzivov na področju širitve in zagotovitve dodatnih zmogljivosti doma.

Svet zavoda Taber deluje ob popolni podpori župana, direktorice in strokovnih služb uspešno in se vsem članom sveta zahvaljujemo za konstruktivno pomoč pri delu zavoda.

Ljudem z veseljem postrežem s tistim, kar imajo radi

Biljana Bučić, vodja prehrane

peko sladice,... Bolj pomembne in uradne so bile zabave, več adrenalina je bilo zaznati.

Ko sem se odločala za prvo zaposlitev, sem se videla v strežbi hrane. Kako čudovito delo. Zadolžen si za to, da ljudem postrežeš tisto, kar potrebujejo in imajo radi in sicer osebam, ki si tega ne morejo več nuditi sami. Začela sem v strežbi v domu za upokojence. Vsi, ki smo s katerikoli poklicem povezani s starostniki vemo, da to ni samo storitev, ni samo izvajanje dela, to je veliko več. Če dovoliš svojemu srcu, da se ti razpre, dokaj kmalu ugotoviš, da ni samo garanje. Vsak pogled, vsaka topla beseda in nasmeh naredijo tvoje delo smiselno. Tvoje delo ni več samo vir zaslužka.

Želela sem razumeti pomen hrane, njene diete, delovanje na organizem in povezavo z boleznimi, zato sem poleg kuharske šole končala tudi bolničarsko. Vse bolj sem se začela zavedati, da je »kuha« moj smisel, tako doma, kot v službi. Na poslovni plati sem si želela napredek, videla sem se v kuhinji, strežba mi ni bila dovolj. Zavihala sem rokave, nadaljevala s šolanjem v gostinski smeri. Tisto, kar mi je bilo najtežje pustiti delo v strežbi v domu in si začeti nabirati izkušnje v različnih kuhinjah. Potrebovala sem izkušnje, ker so me le te lahko pripeljale do tega, da nekega dne prevzamem vodenje kuhinje.

Danes sem vodja in sicer tam, kjer sem se vedno dobro počutila, v kuhinji v domu za starejše občane. Skrbim za jedilnik, nabavo hrane in organizacijo dela in upam, da bo naše skupno delo v kuhinji nagrajeno z nasmehom na obrazu starostnika. Želim si, da bo moja ekipa doživela vsa tista občutja, ki sem jih bila sama deležna na začetku svoje kariere.

Prve korake kuharskih mojstrov in sem najprej osvojila pred hišo v peskovniku. Naredila sem precej tortic in potičk preden sem dobila v roke moko in jajca.

Kuhanje sem vedno povezovala s tem, da lahko iz nekaj tako osnovnega, nastane nekaj tako čudovitega in okusnega. Ko so še domači pokazali veselje ob vseh mojih »mojstrov inah«, se je moj zagon povzpela v višave.

Mlada sem si ustvarila družino in mislila, da je moje poslanstvo izpolnjeno. Nisem premišljevala, da bi bila »kuha« moj poklic. Zame je bil ideal skrbeti za vse, ki jih ljubim, družino in prijatelje. Največje veselje so mi prinesle zabave. Treba je bilo sestaviti meni, poskrbeti za pravočasno nabavo svežih sestavin,

Moja nova življenjska izkušnja

Janez Zupan, kuhar

Helena, ki me je seznanila z novico, da je prosto delavno mesto kuharja. V domu Taber sem sedaj zaposlen 7 mesecev in sem s službo, ki jo opravljam, zelo zadovoljen. Uživam in se na delovnem mestu počutim kot doma. Zelo dobro se razumem z vsemi v domu, še posebej z varovanci. Smo kot ena velika družina. Vsak ni rojen za poklic kuharja, jaz pa imam svojega zelo rad. Najbolj zadovoljen sem, ko strežem obroke varovancem.

Moram priznati, da res uživam v službi v Domu Taber.

Rodil sem se pred 40 leti na Jesenicah. Osnovno šolo sem obiskoval na Bledu. Potem sem se vpisal na Gostinsko šolo Bled. Po končanem šolanju se je s pripravništvom v gostilni Osvald začela moja kuharska pot. Kasneje sem bil zaposlen v pivnici Kozina na Jesenicah in gostilni Blegoš na Bledu.

Nadaljnjih 10 let sem bil zaposlen izven okvira svojega poklica, a sem bil honorarno še zaposlen v Gostilni Osvald.

Nato je prišlo leto 2009, ko sem se spet zaposlil kot kuhar v podjetju Sodexo in tam delal do konca leta 2017.

Pa me je moja "kuharska" pot zanesla v Dom Taber, za kar je "kriva" moja boljša polovica

"Odkar sem se postaral, se v ogledalu ne ogledujem več. V sobi imam posodo z vodo, v kateri si ogledujem obrise svojega obraza. Ker zmorem bujno domišljijo in vrhunsko laž, se z lahkoto prepričam, da imam mladosten obraz."
(John O'Donohue)

Moj poklic, čeprav ne sanjski

Helena Jerič, servirka

Nikoli si nisem predstavljala, da bom delala v gostinstvu oziroma nekje, kjer bi bilo karkoli povezano s hrano. Moja največja želja, odkar pomnim, je bil poklic policistke. Pa se je vse obrnilo na glavo. Vendar vseeno svojo službo opravljam z veseljem. Še vedno pa včasih pomislim na svoj "sanjski poklic".

Že veliko let sem zaposlena na delovnem mestu pomočnika kuharja. Pred zaposlitvijo v Domu Taber sem delala v Sodexu. Tam sem dobila dragocene izkušnje glede priprave hrane in strežbe. Poleg delovnega mesta pomočnice kuharja sem bila nekje tudi vodja lokacije ali pa sem delo opravljala na manjših lokacijah, kjer sem bila edina zaposlena.

Zakaj sem se odločila, da pridem delat v Dom Taber? Predvsem sem imela dovolj vsa-

kodnevne vožnje v Ljubljano in nazaj. Tu pa imam službo čisto blizu doma.

Vsaka sprememba delovnega mesta je po svoje stresna oziroma zahtevna. Prilagoditi se je potrebno novim delovnim pogojem in seveda tudi novim sodelavcem. Lahko rečem, da so me zelo lepo sprejeli v svoj kolektiv. Brez težav, pa kot veste, ne gre nikjer. So pa le-te majhne in jih sproti odpravljamo. Lepo sem bila sprejeta tudi v vodstvu doma. Vesela sem, da sem se zaposlila tu, med prijaznimi ljudmi, med katere spadajo tudi naši varovanci. Ko varovancem strežem hrano opažam, kako jim že majhna pozornost zva- bi nasmeh na ustnice. To se mi zdi zelo pomembno, ker tudi meni polepša dan.

Služba mi je v veselje

Joži Polajnar, strežnica

Kot mlada punca sem se prvič zaposlila že pri šestnajstih letih v tekstilni industriji, kjer sem delala kot delavka na več obratih. Moja kariera prve službe se je končala po 34. letih zaposlitve in zaradi zmanjšanja proizvodnje sem kot ekonomski višek ostala brez dela. Pri svojih 50ih letih sem bila kar naenkrat brez dela. Pri svojih petdesetih sem bila kar naenkrat brez službe. Prijavila sem se na razpis strežnice v Domu starostnikov Taber, kjer so ravnokar zaključevali z izgradnjo. Bila sem uspešno izbrana, kar mi je bilo v izredno veselje, saj je danes z redno zaposlitvijo zelo težko, vsaj pri mojih letih. V domu starejših Taber delam kot strežnica že od samega odprtja. Ob zaposlitvi nisem vedela kako se bo samo delo odvijalo in kaj lahko pričakujem,

konec koncev je to moja druga zaposlitev. Danes po skoraj treh letih dela sem nad mojim delovnim mestom izredno zadovoljna, saj je raznoliko in zanimivo. Čeprav delam v isti hiši, je vsak dan kaj novega in različnega. Z sode-

lavkami, po mojem mnenju, tvorimo odlično skupino. Zato se vsako jutro veselim prihoda na delovno mesto. Želim si, da bi s takšnimi občutki uspešno 'oddelala' poklicno kariero in se uspešno in zaslužno upokojila.

Rada se vsedem za šivalni stroj

Majda Hudobivnik Frantar, perica

Po poklicu sem šivilja. Za poklic šivilje sem se odločila, ker me že od malih nog veseli ustvarjanje. V domači šivalnici sem zelo rada ustvarjala že kot majhna deklica in pomagala mami, ki je tudi šivilja po poklicu. Kot šivilja sem delala v Triglav konfekciji v Kranju, v pletilstvu Špenko in Šiviljskih popravilih Sonja. Odkar pa so začeli z izgradnjo Doma v Šmartnem, sem si želela, da bi v njem delala kot šivilja in te želje so se mi uresničile. V domu pokrpam domska oblačila in popravim ter zašijem tudi kakšna nezahtevna popravila naših stanovalcev. Tudi doma se v popoldanskih urah rada vsedem za šivalni stroj. Želje... hm, da bi bilo v našem domu čim manj starega perila.

No, odgovor bi rada

Marija Kern, tehničarka zdravstvene nege

Tisti dan sem se prezgodaj odpravila od doma in ugotovila, da mi manjka pol ure do predvidenega srečanja. Mrak se je že spuščal, a sem se odpravila na Božjo njivo na Trati, kjer počivajo domači. Prav prijeten mir je bilo čutiti tu... drobni plamenčki sveč, rože, omama... Tu ni več razlik. Ostane le, kakšen človek si bil. Z leti mi je ta misel vse bolj pomembna, zgovorna.

Le čemu tak uvod?

Z delom v Domu Taber se mi pogled na življenje odpira z neko novo razsežnostjo. Kako

majhna sem pred skrivnostjo življenja! Prav nobene zasluge nimam, da živim. Torej je moje življenje dar zame... zate..., za slehernika. Tu šteje le, kako ta dar delim z drugimi. Prav tako mi je sleherno slovo človeka opomin, da ne vem ne ure, ne dneva in nisem gospodar vsega... Ko sem se po dvajsetih letih razdajanja svoji družini odločila vrniti se v svoje poklicne vode, nisem preišlevala ali bi delala s starejšimi ljudmi ali ne. Izkušnja taščine boleznin smrti mi je pokazala, da starosti lahko dodaš nekaj več, če imaš ob sebi dobre ljudi. Da šteje vsak nasmeh, prijazen pogled, topla beseda, drobna pozor-

nost..., preprosto srečanje..., ki popestrijo dan, umirijo stisko, preženejo osamljenost, pomagajo, da komunikacija steče. Najtež-

je mi je, ko ob oblici dela ne morem ustaviti koraka in poslušati, kar mi ima kdo povedati, čeprav bi ga želela slišati. Upam, da se z novimi delovnimi močmi to popravi. Ko smo to poletje sestre preživljale "celodnevne ših-te" v hiši, smo ob vsem naporu doživljale ne le utrujenost, ampak tudi povezanost, odgovornost, ko je katera v kakšnem težkem trenutku ujeta misel, čemu se ubijam tukaj, je že v naslednjem sledil odgovor: ne morem iti, že tako nas je premalo, da bi bilo za ljudi – stanovalce – najbolj poskrbljeno... Tako sem se na lastne oči prepričala, da smo ena velika družina. Ne skrbimo samo za zdravila, hrano, suhe pleničke, čiste rjuhe, merjenje vitalnih funkcij, ampak nosimo v srcu vaše zgodbe, vaša življenja. Bolj ko vas poznamo, bližje ste nam. In če sem komu polepšala vsaj trenutek, se je splačalo preživeti dan. Čeprav utrujena, se s hvaležnostjo vračam k svoji družini z mislijo: Dragi moji "Tabrovci", rada vas imam." Morda je to odgovor na tisto vprašanje s pokopališča: "Kakšen človek sem bil? Koliko sem ljubil in svoj dar življenja delil?" kak koncert ali prireditev.

Moja služba je moje poslanstvo

Tomaž Klemenc, receptor

Verjamem, da se vsakdo izmed nas sprašuje, tako kot, sprašuje kje je njegov cilj, kaj mu je postoriti v življenju in kako bo to izpolnil najbolje. Vendar menim, da smo ob dejstvu, da nam to znanje ni položeno v zibelko, lahko samo srečni, kajti le tako lahko sanjamo, poizkušamo in upamo; a življenje nas vodi skozi raznolike preizkušnje, vzpone in padce in nam tako postavlja izzive, ki nas žlahtnijo, naredijo tisto, kar nam je namenjeno.

Moja šolska pot se je pričela na Osnovni šoli Davorina Jenka in nadaljevala na Srednji ekonomski šoli, kjer sem pridobil izobrazbo tehnične smeri – Ekonomski tehnik. Kljub temu, da sem imel matematiko 2 ali 3, sem

se vpisal na študij Praktične matematike na Univerzi v Ljubljani, in bi me po končanem študiju moja poklicna pot vodila v tej smeri. Žal pa mi je višja sila prekrizala načrte, in sem kmalu po začetku študija doživel prometno nesrečo, katera mi je zapustila kar nekaj posledic. Po skoraj dvoletni rehabilitaciji sem se odločil narediti dodatni maturitetni predmet, angleščino, ki mi je omogočila študij Andragogike in pedagogike tudi na Univerzi v Ljubljani. Tudi tega nisem dokončal, tokrat zaradi posledic prometne nesreče. Po zaključenem študijskem stažu v moje življenju sta me "pričakali" še dve ocenjevanji moje delazmožnosti. In če se na drugem ocenjevanju ne bi zavzel tako kot sem se, me da-

nes ne bi bilo med vami, seveda pa je imel pri tem prste vmes nek "angel", za kar sem ji danes zelo hvaležen.

Kako sem prišel do te službe? Do te službe me je vodilo kar nekaj različnih poti. Kot sem že omenil, se je vse skupaj začelo po končanem študiju, bolj natančno z drugim ocenjevanjem moje delazmožnosti, kjer so me že tudi skoraj spoznali nezmožnega za delo. Vztrajal sem, da ta ocena ni realna zame in po pogovorih, kje se vidim, glede na svoje sposobnosti, ovire in želje je bil eden izmed predlogov tudi predlog receptorja v domu za starejše občane. Tako sem šel na oceno na konkretno delovno mesto, kjer se je izkazalo, da bi bilo to delovno mesto primerno zame. Tako sem se nekaj čase usposabljal na mestu receptorja v Domu starejših občanov Preddvor, nato sem začel delati tudi po oddelkih kot družabnik spremljevalec. Nato pa je prišlo leto 2017, ko sem preko javnih del začel z delom v tem domu kot Družabnik spremljevalec, in verjamem, da se me večina od vas spomni in me povezuje s to vlogo v domu. V tej vlogi, moram priznati, sem se počutil zelo dobro, še toliko bolj, če sem nekemu uspel polepšati dan ali pa da je z menoj ali zaradi mene lahko nekaj ustvaril. Seveda pa, tako kot pravi slovenski pregovor, ima vsak začetek svoj konec, in tako se je

tudi "mojih" javnih del zaključilo v decembru 2017... Se pa je ponudila možnost, za katero sem hvaležen, da me zaposlijo v tem domu na delovnem mestu receptorja. Tako sem se vesel in z novim delovnim elanom, po kratki odsotnosti vrnil v ta dom. Seveda sem ob novih delovnih zadolžitvah kdaj na koncu s svojimi močmi. Ampak dokler uspem vam, stanovalci in obiskovalci, vsaj malo polepšati dan, je moj cilj/poslanstvo opravljeno, kajti v teku svoje rehabilitacije sem spoznal kako pomembno je človeku, takemu in drugačnemu dati upanje, vero v njega samega. Biti v službi, ki te izpolnjuje je preprosto biti lepo.

**"Nočem takega obraza, se hudoju človek, ko se postara in se ogleduje v ogledalu potem pogleda za ogledalo in je nekaj časa dobre volje."
(John O'Donohue)**

Nekaj ti moram povedat'

Natalija Stevanović, socialna oskrbovalka na domu

Na obrobju gozda, z idiličnim razgledom na vasice in rodovitna polja, kjer se hribi srečajo z dolino, stoji dom Taber. Kot socialno oskrbovalko na terenu so me prijazno sprejeli v svoj kolektiv, zdaj skupaj še z dvema sodelavkama obiskujem in spoznavam ljudi, ki s hvaležnostjo, skromnostjo, potrpežljivostjo in upanjem sprejemajo naše obiske in pomoč.

"Vsak človek je zase svet, čuden svetel in lep..." in vreden dostojnega življenja. Vese-la sem, da imam še živa starša, s katerima delim spomine, izkušnje, preživljam lepe in kdaj tudi slabe trenutke. Toplino mi kaže oče, moč zavedanja minljivosti me uči brat, mama pa me opominja na ranljivost, ustvarjalnost in trdnost. Zelo sem jim hvaležna za vse, saj tako lažje sprejemam različnost tega sveta.

Kar nekaj let sem opravljala poklic, kjer sem lahko spoznavala veliko teh lastnosti. Pa vendarle ne čisto vsega, tistega pomembnega, kar nas dela "žive" tudi takrat, ko koža ni več tako napeta, drža ne več tako vzravnan.

In nekaj v meni se je odločilo, da stopim korak naprej, tja, kjer lahko soustvarjam polnejše življenje vsakega posameznika, predvsem tistih, ki se sami ne zmorejo več aktivno vključevati v družbo in ostajajo sami ali osamljeni.

Upam, da se "pomembneži" zavedajo, kako napreden in ustvarjalen je lahko svet v pisarnem mozaiku našega zemeljskega življenja, kjer se tkejo vezi med mladimi in starejšimi, ki so kljub boleznim, okvaram, starosti... polni izkušenj in modrosti, polni spominov, katerih večina niso ne zmagovalci ne poraženci. In vedno znova se spomnim na tisti verz: mlade oči, so vsake oči, ki v njih plameni svetloba pomladi... Želim, da prepoznavo častno delo

medicinskih sester, bolničarjev..., ki z dobro voljo in znanjem skrbijo za naše varovance!

Naj bo tretje življenjsko obdobje kar se da lepo. Vse to je življenje, mar ne?

NEKAJ TI MORAM POVEDAT

Andrej Rozman Roza

Za vsakogar mora obstajati nekdo, kateremu tako zaupa, da se mu lahko zaupa, ko mu je težko.

Za vsakogar mora obstajati nekdo, ki ga razume in posluša, ko mu je zmrznjena duša in mu je v srcu slabo.

Nekdo, kateremu lahko zaupa tudi tiste težave, ki bi jih najrajši izbrisal iz glave, in mu lahko pove tudi to, kar ni povedat lahko.

A pogovarjanje je za človeka še bolj pomembno kot obleka in hkrati danes redka stvar za katero ni potreben denar. Pogovarjanje ni le za zabavo, zdravilno je tudi, ko imamo težavo in se v lastnih mislih dušimo, dokler jih še z nekom ne delimo.

Pogovarjanje je bližina in toplina, s pogovarjanjem smo družina in skupina. S pogovarjanjem se človek s človekom prepleta, s pogovarjanjem smo mreža tudi zunaj interneta.

(k članku predložila Natalija Stevanović, socialna oskrbovalka na domu)

Promocija zdravja na delovnem mestu – team building v Bohinju

»Zdravi zaposleni - uspehi zagotovljeni«

Nastja Pipan, poslovna sekretarka

Tudi v letošnjem letu se lahko pohvalimo z intenzivnim izvajanjem promocije zdravja na delovnem mestu, s katerim se sodelavci med seboj spodbujamo k zdravemu življenjskemu slogu ter skrbi za lastno zdravje.

Na ta način, smo srede v Domu Taber popestrili z že znanimi dogodki, kot so:

- dan pitja vode,
- dan sadja,
- dan brez uporabe dvigala oziroma brez kajenja.

Pohode, ki smo jih izvajali v prejšnjem letu, pa so letos zamenjali t.i. aktivni odmori, kateri so potekali pod okriljem naše fizioterapevtke Mateje Murnik Gregorin in smo se udeleževali skoraj vsi zaposleni;

Dan promocije zdravja na Voglu je letos nadomestil »team bulding« v Bohinju, kar se je na podlagi kasnejših pogovorov in izmenjave mnenj izkazalo za odlično potezo.

Dne 11. maja 2018 okrog sedme ure zjutraj smo se z avtobusom odpravili proti Ribčevemu laz v Bohinju. Naša fantastična ekipa v kuhinji nam je pripravila okusne sendviče, zato smo si ob prihodu lahko najprej privoščili zajtrk, kavo in seveda malo klepeta. Ozračje je bilo hladno in vlažno zaradi predhodnih padavin, vendar se je kmalu razjasnilo in vreme nam je bilo naklonjeno skozi cel dan. Nato so nas organizatorji naključno razdelili v skupine ter nas poslali na prizorišče, kjer so se izvajale različne povezovalne vaje. Meni osebno je bilo zelo dobrodošlo, da ekip

nismo formirali sami, saj smo tako v stik prišli tudi s sodelavci, s katerimi imamo stike zgolj na hodnikih, ko hitimo eden mimo drugega ali si na hitro namenimo kakšno prijazno besedo.

Vaje, v katerih smo se preizkušali in se medsebojno bodrili, so bile: metanje podkev, skok v daljino, plezanje čez pajkovo mrežo, besedno vodenje preko ovir z zavezanimi očmi, veslanje, zabijanje žebeljev, ipd.. Pri vseh nalogah je bilo čutiti nekaj zdrave tekmovalnosti, predvsem pa spremljanje nasprotnih ekip v navijaškem duhu. Po končanih nalogah nas je čakalo okusno kosilo in za tem razglasitev rezultatov. Zmagovalna ekipa se je zares vrhunsko odrezala, zato smo jim z veseljem čestitali.

Sledilo je udeleževanje v aktivnostih, ki smo jih lahko sami izbrali, kot na primer obisk adrenalinskega parka, veslanje po Bohinjskem jezeru, sprehajanje ali pa preprosto lenarjenje na ležalnikih.

Popoldne je bilo zaznamovano z veliko smeha, druženja in spoznavanja sodelavcev, zato smo se v poznih popoldanskih urah s prijetnimi vtisi in nekoliko utrujenimi nogami, z avtobusom vrnili nazaj v naš skupen Dom in malo kasneje še v naše lastne domove, od koder smo se naslednji dan z veseljem spet odpravili v službo.

Svetovni dan fizioterapije in aktivni odmor

Mateja Murnik Gregorin, fizioterapevtka

»Gibanje za zdravje« je globalni slogan Svetovnega dneva fizioterapije, ki ga praznujemo vsako leto 8. septembra. Na ta dan fizioterapevti javnost ozaveščamo o ključnem pomenu našega poklica- pomagati ljudem krepiti in ohranjati njihovo zdravje, mobilnost in samostojnost.

Lani smo Dan fizioterapije, ki je potekal pod geslom »Telesna dejavnost vse življenje«, prvič obeležili tudi v Domu Taber. Ob tej priložnosti smo za vse zaposlene v našem domu prvič pripravili aktivni odmor na delovnem mestu, ki ga od tedaj redno izvajamo enkrat mesečno. Zaposleni smo se praviloma vsako tretjo sredo v mesecu zbirali v večnamenskem prostoru nad recepcijo oz. pred vhodom v dom in se v pičlih desetih minutah razgibali. Tako smo »dopoldanci« zaključili delo razgibani, »popoldanci« pa so ga polni novih moči šele začeli.

Glede na naše delo, ki je večinoma fizično zahtevno, se je marsikomu porajalo vprašanje, čemu še aktivni odmor. Vendar je delo sestavljeno iz bolj ali manj ponavljajočega enostranskega gibanja, ob katerem so nekateri deli telesa ves čas obremenjeni, drugi pa manj obremenjeni ali povsem neaktivni. Tako kot vsi naravni sistemi, tudi naše telo deluje najbolje, ko je v ravnovesju. Aktivni odmor je torej priložnost, da preobremenjenim mišicam in sklepom dovolimo razbremenitev, hkrati pa aktiviramo tiste predele, ki so med delom manj aktivni. Namen aktivnega odmora je torej sprostitvev in razteg mišic, ki so zaradi prisilne drža skrajšane, aktivacija in krepitev mišic, ki so zaradi delovnega mesta neaktivne ter učenje in izvajanje vaj za pravilno telesno držo. Aktivni odmor zaradi kratkotrajne preusmeritve misli koristno učinkuje

je tudi na miselne sposobnosti zaposlenih, hkrati pa vsebuje tudi socialno komponento, saj se na enem mestu zberemo zaposleni z različnih delovnih mest ustanove.

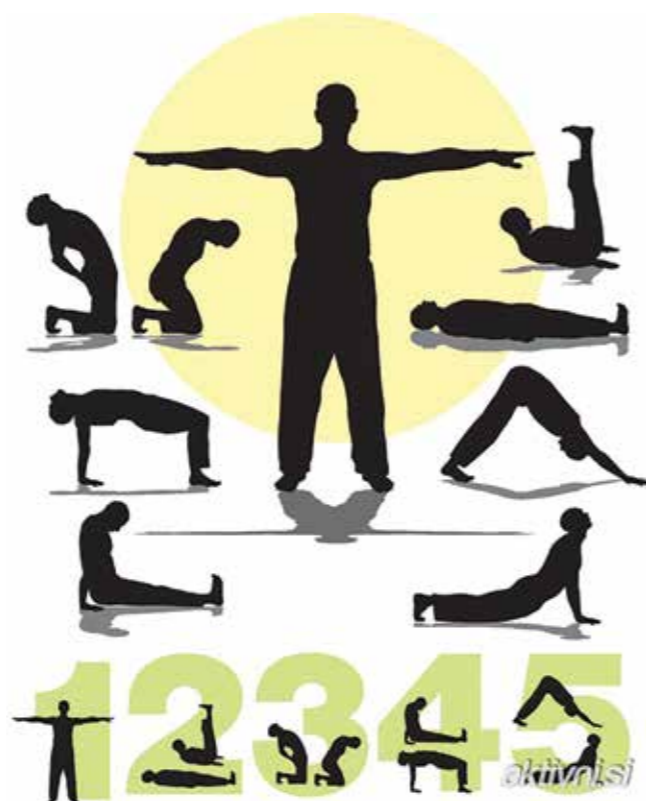
Aktivni odmor je marsikomu ponudil novo izkušnjo z gibanjem, ki ima veliko blagodejnih učinkov, če ga izvajamo v pravi meri. Mogoče je kdo na podlagi lastne izkušnje prišel do spoznanja, da gibanje prispeva k boljšemu počutju ter sklenil da ga pogosteje vključi v svoj prosti čas. S tem so prizadevanja vseh, ki promoviramo pomen gibanja dosegla svoj namen. Navsezadnje je človeško telo že tisočletja ustvarjeno za gibanje in tega zapisa narave nam niti v modernih časih ne bo uspelo spremeniti.

Pomladni izziv:

TIBETANSKE VAJE POMLAJEVANJA

Pomlad je čas, ko se narava začne prebujati. Ne le narava, tudi naše telo se mora prebuditi in spraviti v pogon. Pomlad je tudi čas, ko si zastavimo nove izzive. Naš letošnji pomladni izziv so bile tibetanske vaje oziroma tibetanski obredi pomlajevanja, ki so sestavljeni iz niza petih, na videz preprostih telesnih vaj. Vaje že tisočletja izvajajo tibetanski menihi in so del njihove tradicije. Vaje ob rednem izvajanju telesu vračajo vitalnost in energijo. Zakaj takšen izziv? Zato, ker je vaje potrebno izvajati redno vsak dan, najbolje zjutraj. Postati morajo nekakšen jutranji ritual. Ob rednem izvajanju tibetanskih vaj, smo nagrajeni ne le z dobrim počutjem ampak tudi z večjo prožnostjo mišic, boljšo odpornostjo,... Vse skupaj nas je vodilo letošnjo pomlad, da se nas je peščica najbolj zagrelih sodelavk sestajalo enkrat tedensko. Skupaj smo odkrivale, napredovale in preverjale ali imajo vaje zares čudežni učinek pomlajevanja.

Športne igre

Rudi Sluga, diplomirani zdravstvenik - vodja tima

V petek, 8.6.2018, smo se zaposleni v Domu Taber udeležili 27. letnih športnih iger, ki jih je letos organiziral Dom starejših Rakičan. Igre so potekale v Športnem parku Fazanerija v Murški Soboti. Na pot smo se odpravili že v zgodnjih jutranjih urah. Sprva nas je v Fazaneriji pričakalo megleno jutro, ki pa se je kas-

neje prelevilo v krasen sončen dan. Preko celega dne smo uživali v pravem prekmurskem gostoljubju, saj so za nas odlično poskrbeli, da v Prekmurju nismo bili ne lačni in ne žejni.

Seveda smo bili vmes še kako aktivni, saj smo se udeležili tekmovanj v odbojki, v plavanju, v krosu in v vlečenju vrvi. Izpostaviti gre dve četrti mesti v krosu in seveda zelo dobro skupno osmo mesto od skupno trinštiridesetih zavodov!

Po zaključku tekmovanj je sledilo prijetno druženje in rajanje ob živi glasbi, ki bi najverjetneje trajalo do jutranjih ur, a se je nad Fazanerijo prikradlo neurje in nas pregnalo domov... Vrnili pa smo se še bolj povezani, polni lepih vtisov in s skupnim mnenjem, da se prihodnje leto iger ponovno udeležimo!

"Definicije o starosti ni. Kdorkoli jo bo napisal, bo zgrešena, a tudi osovražen bo od starih ljudi, kot tudi od mladih, ko bodo stari."

(John O'Donohue)

Anketa o zadovoljstvu

Anita Oman, pisarniška referentka- receptorka

Tudi v letu 2018 smo se odločili, da med stanovalci, svojci in zaposlenimi naredimo anketo o zadovoljstvu. Pomembno nam je, da se stanovalci pri nas počutijo dobro, prav tako z njimi svojci. Zadovoljstvo vseh je za delovne organizacije zelo pomembno. Zadovoljni zaposleni posledično svoje delo opravljajo boljše in učinkovitejše, kar zelo vpliva na stanovalce in svojce. Anketa je bila anonimna, podatke smo pridobili zgolj z namenom pridobiti vaše mnenje, kako ste na različnih področjih zadovoljni z organizacijo našega doma.

Cilj ankete je bil tudi letos ugotoviti kako delamo, ter posledično kaj lahko izboljšamo. Stanovalcem in njihovim svojcem želimo omogočiti kar se da kvalitetno bivanje v domu.

Iz analize ankete lahko razberemo, da so naši stanovalci, svojci in zaposleni na splošno zelo zadovoljni z našim domom. Izposta-

vila bi tako najboljše kot najslabše povprečne ocene pri vseh treh vzorcih anketiranih.

Stanovalci so z najboljšo povprečno oceno ocenili zadovoljstvo z urejenostjo doma in okolice (povprečna ocena 4,64), ter delo recepcije (povprečna ocena 4,59). Najslabše povprečje je bilo pri vprašanju odnos osebja do stanovalcev (povprečna ocena 3,97), ter zadovoljstvo stanovalcev s hrano (povprečna ocena 3,64).

Pri svojcih je bilo najboljše povprečje odgovorov pri urejenosti doma in okolice ter odnosu osebja do svojcev (obe povprečni oceni sta bili 4,60). Takoj za tem pa bivalni pogoji in opremljenost sob (ocenjeno z povprečno oceno 4,58). Najslabše povprečje je bilo pri vprašanju zadovoljstvo z oskrbo vašega svojca (povprečna ocena 4,23), ter sodelovanje svojcev z vodstvom doma (povprečna ocena 4,22).

Pri zaposlenih je bila najboljša ocena pri vprašanju odnosa vodje do zaposlenega (povprečna ocena 4,76) in delo direktorice doma (povprečna ocena 4,66). Zaposleni so najmanj zadovoljni z prehrano (povprečna ocena 4,19) in enotnostjo ter povezanostjo kolektiva (povprečna ocena 4,03).

Glede na rezultate lanske in letošnje analize ankete, smo uvedli komisijo za pomoč pri sestavi jedilnikov, ki jo sestavlja 6 stanovalcev in vodja kuhinje. Prav pri prehrani želimo izboljšati zadovoljstvo, saj je kuhinja stičišče različnih okusov in želja. Nekoliko slabše je

ocenjen tudi odnos osebja do stanovalcev. Glede na pomankanje kadra v zdravstvu si na različne načine prizadevamo, da stanovalci nebi občutili preobremenjenosti zaposlenih v zdravstveni oskrbi. Anketirancem smo ponudili tudi možnost, da izpostavijo pohvale, pripombe in predloge. Nekaj vaših predlogov smo tekom leta že upoštevali. Potrudili se bomo, da bomo vaša mnenja in predloge upoštevali tudi na podlagi letošnje analize.

Vsem sodelujočim se zahvaljujemo za sodelovanje v anketi.

Praznovanje prve 100-letnice

Tomaž Klemenc, receptor

V letošnjem letu smo prvič od odprtja našega Doma – Doma Taber – praznovali obletnico, ki je nadvse častitljiva; praznovali smo 100 letnico naše stanovalke ge. Marijane Lavrič. Kot je v navadi ob podobnih dogodkih, smo se tega dogodka poveselili v restavraciji našega Doma. Skozi čas bivanja ge. Lavrič v našem Domu smo jo uspeli spoznati kot dobrovoljno gospo, ki ima kljub dolgemu življenju in prenekaterim težkim izkušnjam, še vedno izžareva voljo do življenja in nemalokrat opogumlja tudi nas druge s svojim optimizmom.

Kdo pa sploh je gospa Marijana Lavrič? Marijana Lavrič oz. Kočarjeva Manca, kot jo poznajo njeni domači in sosede iz Trboj, od koder prihaja. Rodila se je v začetku leta 1918, torej ob skorajšnjem koncu 1. svetovne vojne, kot zadnji, deseti, otrok. Že v ranih najstniških letih je izgubila mater, v življenju pa se je tudi poročila in bila mati štirim otrokom. Po poroki je skrbela za dom, bila pastirica, šivilja, kuhala na

številnih ohceti in pekla dobre sladice; tudi njeni domači povedo, da se spominjalo prijetnega vonja njene kuhinje. Prala in likala je tudi duhovniška oblačila. Bila je in je še vedno zelo verna gospa, saj pravi, da jo molitev drži po konci. Kljub poškodbi leta 2012, ki je življenje obrnila na glavo, je ohranila pozitiven pogled na življenje. Odločila se je za odhod v dom; najprej je bivala v Kranjskogorskem domu Viharnik, nato pa se je preselila po treh letih v naš Dom. Domači vedo povedati, da še vedno pleče, piše pesmi in celo bere brez očal. Veliko pesmi pa še zna na pamet (povzeto po članku objavljenem v Gorenjskem glasu). Večkrat jo lahko vidimo, kako se po pritličju sprehaja z rumeno hojco, ki ji pravi "fičo" kot lahko preberemo v članku Slovenskih novic, tam pa lahko zasledimo tudi njen recept za dolgo življenje, ki pravi: "Veliko delat in pošteno živeti!"

Kot smo lahko bili priča so ji ob praznovanju te lepe častitljive obletnice voščili cerkljanski župan g. Franc Čebulj, šenčurski župan g. Ciril Kozjek, ljubljanski nadškof metropolit g. Stanislav Zore, katerega je bila nadvse ve-

sela, ter predsednik države g. Borut Pahor, ki je njo, zaposlene ter seveda ostale stanovalce Doma povabil v predsedniško palačo. Gospod predsednik ji je voščil z naslednjimi besedami: "Danes slavimo vašo dolgoživost,

predvsem pa modrost, izkušnje, življenjsko lepoto in energijo, ki jo poosebljate." gospod nadškof pa ji je ob voščilu poklonil rožni venec, ter jo poprosil za molitev za duhovniške poklice, pare, kateri se odločajo za skupno zakonsko pot. Kot lahko preberemo v lokalnem časopisu občine Šenčur, ki izhaja kot priloga pri Gorenjskem glasu, ji je šenčurski župan ob praznovanju zaželel krepkega zdravja z naslednjimi besedami: "Veseli in

ponosni smo na svojo najstarejšo občanko, ki je še vedno bistrih misli. Želim ji, da jo bog ohrani še dolga leta." Zapele pa so vsem nam tudi trbojske pevke in zaplesali cerkljanski folkloristi. Seveda pa smo se posladkali s slastno torto. Vsi pa smo se vsekakor veselili z go. Lavrič.

Gospa Lavrič se je strinjala z izvedbo slavlja. Pravi, da je osebje Taber zares lepo pripravilo slavlje. Vesela je bila družbe domačih in častnih gostov. Pravi, da je po 100 letih že kar utrujena in da se dan že komaj kaj razlikuje od prejšnjih.

Kako pa se je ga. Lavrič zahvalila Domu Taber in sodelujočim na slavlju? V Gorenjskem glasu je njena zahvala zapisana takole: "Ob svoji stoletnici se iskreno zahvaljujem direktorici Doma Taber mag. Elizabeti Pristav Bobnar za moje slavlje in vsem sodelujočim pri pripravi slavlja. Posebna zahvala predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju in nadškofu Stanislavu Zoretu za izrečene besede. Prav tako zahvala županu Cerklj Francu Čebulju in županu Šenčurja Cirilu Kozjeku ter Trbojskim pevkam za lepo zapete pesmi in cerkljanskim folkloristom. Še enkrat iskrena hvala in bohlonaj!" Tako je zapisala s svojimi svojci.

Marijana, hvala da ste kar ste. Ostanite takšni še naprej.

Praznovanje druge 100-letnice

Tomaž Klemenc, receptor

Letos smo 6. aprila praznovali tako že drugo častitljivo obletnico življenja. Tokrat je praznovala še ena stanovalka, in sicer ga. Štefanija Mervič, ki ima rojstni dan sicer 7. aprila.

Kot po stari navadi smo se zbrali v restavraciji, kjer so bile mize slavnostno postavljene. Začetek slavlja so otvorili s pesmijo cerkljanski folkloristi, ki so kasneje med slavljem tudi

zaplesali. Tokrat smo gostili tudi cerkljanske Gavnarje, ki so nam s petjem in igranjem polepšali že tako vesel dan.

In kdo je Štefanija Mervič? Gospa Štefanija je oseba, ki svoja leta, ter težave, ki pridejo z njo, prenaša z veseljem in sama zase pravi, "da je za hece." Kot je zapisano tudi v članku Slovenskih novic, izdanega 10.4.2018 na stari 8 že

v samem naslovu, je morda noge res ne držijo več kot nekoč, vendar ima spomin še zelo dober. V nadaljevanju pa lahko preberemo tudi, da so njeni svojci in zaposleni znali povedati, da se je hitro navadila na življenje v domu za starejše. Rodila se je v Ljubljani. Otroštvo je preživela v Trnovem, nato se je z družino preselila v Velenje, od kjer sta bila z možem izgnana na Hrvaško, kasneje še v Bosno in ob koncu tega potovanja po inozemstvu pristala v Dalmaciji. Po osamosvojitvi Slovenije sta se vrnila, najprej v Velenje, nato sta se preselila v Ljubljano in se na koncu ustanovila v Kranju. Ima dva otroke, sina Branka in hčer Vlasto. V Kranju so živeli skupaj s sinovo družino. V življenju sicer ni bila zaposlena, je pa zato doma gospodinjala, skrbela za dom in družino, kasneje pazila tudi svoje vnuke. V prostem času pa je rada šivala za družino, pa tudi pletla. Želela si je postati učiteljica, pa ji žal to ni bilo dano, kljub temu pa je pazila otroke iz bližnje in daljne soseščine in jih tudi inštruirala. Bila je tudi članica več društev in organizacij, kot so: Zveza borcev NOB, Rdeči križ in Društvo upokojencev Kranj. Gospa Mervič vedno nakloni kakšen lep nasmeh in toplo besedo.

Ob tej častitljivi obletnici so ji poleg direktorice našega Doma voščili tudi cerkljanski župan Franc Čebulj, namestnica vodje župana Mestne občine Kranj Nada Bogataj Kržan in predstavniki krajevne skupnosti Primskovo. Kot smo lahko že prebrali in slišali v uvodnem nagovoru ge. Bogataj Kržan je gospa Mervič v življenju naredila mnogo dobrega, ob jubileju

pa ji je v imenu kranjskega župana Boštjana Trilarja izročila častno listino Mestne občine Kranj. Seveda je tudi gospa Mervič ob častitljivem jubileju zarezala v rojstnodnevno torto, katera se je kasneje tudi razdelila med svate.

Gospa Mervič pravi, da od začetka takšnega praznovanja ni pričakovala in ni bila pripravljena nanj, nato pa je opazila, da se nekaj dogaja in je začela sumiti. Pravi, da je na samem slavlju uživala, saj se ji ni zdelo niti predolgo, niti prenaporno, ni bilo preveč vsebine, ni bilo niti izsiljeno, domišljavo. Zelo so ji bili všeč obiski – gostje na slavlju. Navedla je, da je veliko delala v kulturi, tudi pri folklori je sodelovala, tako da se ji j prav dopadlo. Pravi, da do takrat ko sva govorila še ni uspela pogledati častne listine, a jo bo v kratkem.

Štefanija, hvala da ste kar ste. Ostanite tako vesela in dobrovoljna še naprej.

Popisali so 3430 knjig

INTERVJU Z ZAKONCEMA PUC

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

S stanovalcema, gospo Lidijo in Ivanom Puc sem sodelovala že pri lanskem domskem časopisu, letos pa sta ogromno prispevala k ustvarjanju domske knjižnice, saj sta popisala vse knjige v Domu Taber in sistematično uredila kar devet velikih knjižnih polic v dnevnih prostorih. Pri tem jima je pomagal tudi stanovalec gospod Franc Štern.

Ko smo odprli Dom Taber, smo na naši spletni strani prosili ljudi za donacije knjig, da bi napolnili knjižne police v devetih dnevnih prostorih. Zelo kmalu nam je uspelo zapolniti prazne knjižne regale. Problem pa je nastal, ker na koncu nihče ni vedel, katere knjige sploh imamo ter kje se nahajajo. Stanovalci so do določene literature prišli zgolj naključno, po zaslugi gospe Lidije in gospoda Iva Puc pa sedaj vsak lahko hitro dobi, kar imamo na razpolago. Z njima sem spregovorila nekaj besed o poteku tega projekta.

V preteklem letu ste uredili vse knjige v Domu Taber. Kako ste prišli na idejo o tem?

O tem sva se že prej pogovarjala tudi z vami, torej tudi na vašo pobudo. V domu je bilo veliko podarjenih knjig, ki pa v knjižnih policah niso bile urejene in je bilo težko najti želeno knjigo. Sedaj se več ljudi z navdušenjem odloča za branje.

Kako ste se lotili popisa knjig?

Sprva smo knjige poskusili razdeliti glede na celoto, sistem pa smo tekom projekta spremenili. Vsako knjižno polico v dnevnih prostorih smo pregledali in izločili knjige, ki niso bile uporabne, podvojene knjige smo razdelili po oddelkih. Včasih kje manjka kakšen del, drugič ne.

Kako ste razvrstili knjige?

Najprej smo knjige popisali in jih vnesli v tabele, kjer smo jih razvrstili zaporedno po avtorjih in naslovih. Nato pa smo jih zložili nazaj v omare po abecednem redu. Na zgornjo polico smo razvrstili zbirke in leksikone, imamo lepo in bogato zbirko.

Ali ste pri tem naleteli na kakšne težave?

Na težave smo naleteli pri vpisovanju knjig v tabele na računalniku, v programu Word, pri

čemer nam je pomagala javna delavka Mateja. Ko smo popisali knjige, jih je Lidija vnašala v računalnik, pri popisovanju pa je možu pomagal tudi stanovalec Franc Štern.

Nekatero literaturo ste tudi odstranili. Kakšen je bil ključ selekcije?

Veliko vojnih romanov, koledarjev, časopisov, političnih knjig, knjig v nerabljenih tujih jezikih, leksikonov smo odstranili, saj se nam je zdelo, da tega nihče ne bi bral. Tudi ljubezenske romane smo najprej izločili, potem pa smo jih vrnila na police, saj

smo videli, da stanovalci po taki literaturi radi posegajo (smeh). Tudi za varovani oddelek smo posebej izbrali primerne knjige, kot so pravljice, pobarvanke ter slikanice.

Kaj je bilo najtežje?

Najtežje je bilo samo delo s knjigami, saj je bilo za nas fizično precej naporno, a pomagali smo si z vozički.

Bi sedaj, ko je knjižnica urejena, naredili kaj drugače?

Bi. Če bi lahko odločala, bi police naredila bolj široke, knjige pa bi bile vidne z obeh strani. Meniva, da so na zgornjih policah knjige previsoko in da jih je preveč. Ljudje na invalidskih vozičkih ne morejo doseči zgornjih polic.

Kako si stanovalci lahko knjige izposodijo?

Stanovalci si knjige lahko prosto izposodijo. V pomoč jim je seznam knjig, ki je v vsaki knjižnici, vendar prosimo, naj jih vrnejo na isto mesto. Zaželeno je vsaj, da jo vrnejo v isti regal. V pomoč jim je številka na knjigi, ki označuje številko knjižnice. Nato pa jo razvrstijo zgolj še po abecedi in avtorjih.

Kaj je največja pridobitev urejene knjižnice?

Ljudje se lažje orientirajo. Sedaj ljudje lažje izbirajo, iščejo. Kajti če nimaš informacije, kaj bi kje iskal, je mnogo težje. Sedaj lahko iščeš po naslovih in ne več le po avtorjih. Lahko iščeš tudi po zbirkah kot je na primer astronomija, poezija.

"Čeprav se naše telo stara, pojema, postaja slabotno, krhko in bolno, krila duše okrog telesa stalno nežno objemajo to krhkost."
(John O'Donohue)

Kako ste si porazdelili delo?

Ivo in Franc sva knjige popisovala, Lidija pa jih je vnašala v računalniško tabelo. Ko smo jih popisali in razvrstili, sva jih s Francem zložila nazaj. Jaz sem naredil še nalepke za knjige.

Ste imeli pri tem projektu dovolj podpore?

V trimesečnem projektu, v katerem smo pregledali, popisali in razvrstili preko 4000 knjig, od katerih jih je na knjižnih policah ostalo 3430, smo imeli podporo. Nataši, Mateji in Boštjanu se zahvaljujemo za vso pomoč.

Si želite še kakšnih podobnih projektov?

Da, na vsak način.

Projekt vam je vzel ogromno časa in energije, vendar se je na koncu splačalo. Kako ste se bodrili med seboj?

Posebnega bodrenja ni bilo potrebnega, saj smo bili vsi navdušeni. Franci je pomagal, ko je lahko. Drugače pa smo bodrili drug drugega.

Česa si želite v prihodnje?

Predvsem si želiva biti aktivna.

Zakoncema Puc se iskreno zahvaljujem za uspešno izveden projekt in pristrčen klepet.

INTERVJU S FRANCEM ŠTERNOM

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

Tudi stanovalec, gospod Franc Štern, je pomagal pri urejanju domske knjižnice, zato sem z njim nadaljevala intervju o knjižnici. Franc Štern je nasploh zelo aktiven stanovalec našega doma, saj je športnik, član domskega pevskega zbora in redni udeleženec dogodkov in aktivnosti v domu obenem.

Kako ste pristopili k projektu 'Knjižnica'?

»Puceva sta s tem projektom začela sama. Verjetno tega prej še nikoli nista počela. Ko sem ju videl, da sta prišla v prvo nadstropje, pa sem si rekel, dajmo malo pomagat. Potem pa smo šli kar do konca, do devetih urejenih knjižnic. Gospa Lidija in gospod Ivo sta se zelo potrudila in sta bila glavna pri tem. Glede pomoči smo se sproti dogovarjali, kdaj se dobimo.«

Kakšnih knjig v naši knjižnici ne najdemo?

»Knjig v tujih jezikih ni bilo veliko, nekateri stanovalci, ki govorijo več jezikov, so iskali ravno takšne.«

Kaj je bilo najtežje?

»Po mojem mnenju je bilo najtežje Lidiji glede računalnika, saj je pripravljala dolge sezname. Tudi Ivo je bil zelo prizadeven. Kar naprej sem ga našel med knjigami (smeh).«

Bi sedaj naredili kaj drugače?

»Mislim, da ne.«

Kaj je po vašem mnenju največja pridobitev ob novi knjižnici?

»Da sploh vemo, kaj imamo (smeh). Tudi sam marsikaj vzamem, kar prej nisem.«

Si želite še kakšnih podobnih projektov?

»Bilo bi dobro, da bi imeli kakšno predavanje, da bi ljudje začeli več brati. Tako bi jih malo spodbudili.«

Mogoče še nekaj misli ob urejeni knjižnici?

»Zelo prav, da je knjižnica končno urejena. Vidim, da ljudje radi segajo po knjigah, ker je bolj urejeno. Lažje se znajdejo. Dobro je, da napačno vrnjeno knjigo lahko da na svoje mesto tudi kdo drug, ker je označena. Iz druge knjižnice sem npr. videl knjigo šeste knjižnice ter sem jo lahko vrnil nazaj. Najde se pa vse. Sam sem bral knjige o vesolju, prej nisem vedel, da jih imamo. Problem je bil tudi v tem, da knjige niso bile zložene samo v eno vrsto ampak v dve, zato se ni videlo, katere knjige so zadaj. Sedaj pa se na seznamih, ki so v knjižnicah, to lahko razbere.«

Gospodu Šternu se iskreno zahvaljujem za sodelovanje pri urejanju knjižnice in prijeten pogovor.

»Če nočeš, ni treba, da ti je dolgčas«

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

Sodelavec Tomaž mi je namignil, da naš stanovalec, gospod Ervin Jakopič izdeluje zanimive keramične izdelke, o katerih sva ob Ervinovi privolitvi pripravila krajši intervju. Mogoče bo kateremu stanovalcu v ustvarjalni navdih, do takrat pa vam želim prijetno branje.

Tomaž mi je zaupal, da pripravljate keramične figurice. Kako ste prišli do takšne ideje in kakšen je bil vaš začetek?

»Eno maso sem iskal, da bi nekaj naredil. Potem sem pa brskal, brskal po internetu in sem naletel na Hobby and art. Med iskanjem sem našel maso za ulivanje kalupov. In me je zanimalo, kaj sploh to je. Potem pa preberem, kaj se lahko naredi. Tam so tudi slike in pokaže celoten postopek. Palčka na fotografiji namažeš z odvajalno mastjo, potem pa s čopičem na modelček namažeš maso. Postopek je potrebno večkrat ponoviti, naj bi bilo nekje od pet do šest slojev.«

Kako ste prišli do materiala?

»Enkrat ob priložnosti res dobim neko figurico, naročim Luki, ki je bil naš zdravstveni tehnik, da mi s Hobby and art prinese gumi maso in kero maso¹. Kljub vsemu mi je to predstavljalo kar velik strošek. Glede materiala sem imel tudi kakšno krizo. Gumi masa je namreč draga, kero masa je pa poceni. Našo delovno terapevtko Natašo sem vprašal za material, slednja pa je vprašala direktorico Beti. Rekla je: »Dajte mu material.« Nataša je nato iz Kranja prinesla material. Tudi glede modelčkov je težko, ženske obljubijo, potem pa pozabijo na to.«

Torej, material so vam priskrbeli. Kakšen je bil vaš naslednji korak?

»Potem pa jaz to s čopičem nalagam, pet, šest slojev sem že namazal. Odločil sem se raje za sedem ali osem slojev in s tega modelčka slečem dol ovoj ter vanj ulijem kero maso. Ugotovil sem, da je bilo še premalo, saj se mi je vse strgalo.«

Soočali ste se z različnimi težavami...

»Tako je. Tisti majhni modelček sem vsakič namazal s čopičem. Ko sem končal z enim nanosom, je bil čopič za v smeti, saj se je strdil. Vsako 'rajžo' je bil za 'stran'. Ker ne morem kar naprej kupovati čopičev, sem na palčko nataknil gumico. Kot običajno, ponoči, ko se vse umiri, študiram, študiram, kako bi rešil ta problem... Pomislil sem, kaj pa če bi jaz spodaj pod modelček nalepil podstavek in ga z glavo navzdol namakal v kozarec, tako da bi s podstavkom pokril kozarec, modelček pa bi bil v celoti namočen. Bilo bi dovolj slojev in še enakomerno bi bilo namazano... In mi je uspelo (smeh). Postopoma sem ugotavljal, da moram narediti vsaj od dvanajst do petnajst slojev.«

Nanašanje slojev je kar zamudno opravilo?

»Uro, uro in pol sušiš en sloj, tako da se porabi veliko časa. Za vsak sloj narišem črtico, da vem, koliko slojev je že bilo. Poskusil sem sušiti s fenom, vendar ni bila dobra ideja, saj se je kalup na nekaterih delih napihnil.«

Ko je modelček enkrat namazan z vsemi sloji, kaj sledi?

»Ko je dovolj debel sloj, da se ne strga, z milnico spereš namazan modelček in nov ovoj oziroma kalup slečeš dol z modelčka kakor nogavico. V sedaj trd ovoj naliješ kero maso, ki jo razredčiš z vodo. Mora biti tako redka, da teče. Gostota mora biti podobna masi za palačinke (smeh). Če je pregosta, ne zalije detajlov, prerodka se pa ne posuši. Po občutku delaš in se navadiš. Pomembno je, da maso 'fajn' zmešaš, da ni kepic, nato uliješ in počakaš samo petnajst minut. Ko se strdi, spet namažeš z milnico in spereš. En in isti ovoj lahko uporabljaš velikokrat. Poglejte, kako lepo ima obrazek narejen, 'genau' kot original. Vse podrobnosti so lepo oblikovane, ustnice pa lička in brada.« Ervin pred mano z nekoliko tresočimi rokami sleče iz ovoja posušen gips z besedami: »Čez rit in hrbet potegnite!«

Ali se kalupi pogosto strgajo?

»Niti ne.«

Kakšni so bili občutki, ko vam je prvič uspelo?

»Ko sem prvič naredil kalup, sem čakal in čakal... V glavi so se mi zastavljala razna vprašanja, ali bo šel dol ali ne... In je zdrsnil dol, o Marija, to je taka nagrada, da si ne moreš misliti. Zadovoljstvo odtehta, ker si iz nič nekaj naredil. Moraš pa sam priti do tega. Veliko sem uničil do tega trenutka, ko mi je uspelo, pa še čistilka te postrani gleda (smeh). Saj nič ne reče, ampak je vseeno umazano naokrog. Tudi Zdravko mi je pomagal. Imel sem eno mizo, ki sem jo moral vsak dan pospravljati, zato sem prosil za še eno. Zdravko je takoj ukrepal in čez petnajst minut je bila miza že v sobi. Sedaj lahko pustim napol narejeno, da se suši. Za zimo, ko je kmalu tema, sem si 'navavil' lampico, da delam tudi zvečer. Sose

ne motim, ker zelo trdno spi.«

Kakšne figurice ste do sedaj izdelali oz. kopirali, če lahko tako rečem?

Gospod Ervin pokaže na Marijo na sosedovi polički: »Takšno Marijo sem naredil. Nataša je rekla, da je še lepša kot original in mi je tako dala voljo. Lani sem izdelal jaslice. Kravice, osel, vse modele za jaslice imam. Od pastirjev in kraljev. Vsaka pikica, vsak lasek se pozna, računajte, da to še zmeraj ostane. Sprva modelčkov nisem dobro opral in sem imel težave, sedaj pa jih očistim kar z zobno ščetko. Čistilki sem 'sunil' malo razkužila (smeh), saj z alkoholom modelčke lahko dobro očistiš in še hitro se posušijo.«

Kje ste dobili jaslice za izdelavo kalupov?

»Ivan Kropivnik mi jih je prinesel. Lani sem začel z jaslicami, malo pred božičnim časom. Od začetka je bilo malo nerodno. Noben ne zna tega delati, nobenega nisem mogel vprašati, vsega sem se moral naučiti sam, veliko materiala sem tudi uničil.«

Česa si še želite pri ustvarjanju?

»Zaposleni obljublajo nove figurice, potem pa pozabijo, gredo domov in 'odštekajo'. Želim si čim več različnih figuric, ki jih kasneje nepoškodovane vrnem nazaj. Res je dobro, da original model nič ne 'frderbam'.«

Ali je pomembno iz kakšnega materiala je original figura, s katero potem naredite kopije?

»Original kipec nima nobene veze, lahko je lakiran ali plastičen, saj imam ločevalec. To je

kakor ena polirna pasta, potem pa z mehko cunjico zbršem model. Te mase niso stružne ali nevarne in tudi za otroke so primerne.«

Kateri so še pozitivni učinki poleg izdelovanja figuric?

»Čas mi hitro mineva, ne posedam, zamotim se, pa še koristno je! Starejše ženske imajo rade angelčke, zato sem jih že mnogo podaril.«

Ali ste se v preteklosti ukvarjali s čim podobnim?

»Počel sem veliko stvari, vse od avtomobilov, mopedov. Izdeloval sem turistične lesene spominke za Bled, na primer ladjice različnih velikosti. V tovarni sem popravljaj tekstilne stroje. Nune so tam izdelovale čipke. Ko sem prvi dan vstopil, sem se samo 'zasukal' in odšel. Prijatelj mi je polagal na srce, naj zdržim vsaj nekaj mesecev. Sprva ni šlo in ni šlo, jaz pa nisem odnehal in so me te 'mašine' tako prevzele, da sem bil tam sedemnajst let. Veliko ropota je bilo, ne moreš se pogovarjati; ženske so si brale iz ustnic; v ušesih smo imeli vato ali čepke. Ali pa

nič in ropot je škodljiv, ne samo za sluh, ampak tudi za prebavo ter živčevje.«

Kakšno je vaše splošno počutje v domu danes?

»Dejavnosti je dovolj, prireditev tudi. Vse je izredno lepo organizirano. Folklor, otroci; zame je zelo zanimivo, za katerega mogoče ni. Če nočeš, ni treba, da ti je dolgčas. Malo pa moraš poskrbeti zase, da je temu tako. Vse je, delovna terapija, Darinka ima ustvarjalne delavnice in še marsikaj lahko počneš. Z Darinko se lepo razumeva pa tudi po internetu sva povezana preko elektronske pošte. Doživel sem veliko zadovoljstvo, ko me je pohvalila. To mi nasploh veliko pomeni, ker sta oba z Ivanom umetnika. Več kakor sto evrov mi pomeni, ko me strokovnjak pohvali. Res je lepo, s pohvalo dobivam moralo in voljo za razne angelčke, slončke in palčke.«

Gospodu Ervinu se lepo zahvaljujem za njegov čas in podrobno razlago ter mu želim veliko ustvarjanja tudi v bodoče.

Pomoč na domu

INTERVJU Z ZAKONCEMA ŽELEZNIKAR

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka - receptorka

Gospod Anton in gospa Vida Železnikar sta ena prvih naših uporabnikov storitve Pomoč družini na domu. Tako kot vsi naši uporabniki storitve Pomoči na domu, sta tudi onadva občana občine Cerklje na Gorenjskem, živita pa v lepi hribovski vasi Stiška vas.

Ko sem se pripeljala na dvorišče zakoncev Železnikar, sem opazila posode z vodo za mucke in prazno pasjo utico. Poklicala sem Eriko, našo socialno oskrbovalko, ki mi je povedala, katera hiša je prava. Bil je lep in vroč sončen dan. Pozvonila sem in gospa Vida mi je na široko odprla vrata, prijazno me je povabila naprej z besedami: »Jaz vsak jutro mihn' zakurm«. »Imate psa?«, vprašam. »Kužka smo imeli, potem je pa umrčkal.« »Tonček«, zavpije. Gospod spi na klopi in se ne pusti motiti. Usedli sva se za mizo in pričeli s pogovorom.

Gospa Vida, povejte, kako ste se odločili za storitev Pomoč družini na domu?

»Kaj pa vem, hčerka je kar zrihtala pa je moralo biti tako kot je. Je pa res, da bi jaz težko še sama kuhala. Večerjo moram kljub temu prip-

raviti, saj imava naročeno le kosilo.«

Kje ste izvedeli za izvajanje naših storitev?

»Hčerka se na te stvari bolj spozna. Mogoče je kje prej zasledila, ker je po poklicu diplomir-

rana medicinska sestra.«

Kakšno nego imate?

»Zjutraj imamo eno uro nege potem pa oskrbovalke prinesejo kosilo, so tukaj še pol ure in pomagajo pri hranjenju. Nega je kar dobra, čeprav se mi včasih zdi, da je malo prezgodaj. Prej je potekala 'en firklc čez osem', kar malo prekmalu. Zdaj pa že ob sedmih.«

Kako poteka jutranja nega?

»Po navadi mož kar bolj dremlje. Pomagam mu, da pride iz hiše v kuhinjo. Tudi Erika ga vedno sprehodi, da pogleda skozi vrata in gre na zrak. Zadnje čase je bilo mrzlo in pihal je veter, zato nisva upala ven, ker bi se prehladil. Erika ga previje zjutraj in opoldne ga previje, če je potrebno. Drugače ga moram pa jaz umiti in previti. Vse tri so kar v redu. Erika še bolj, ker je naša soseda. Luštna je zelo, pa dobra tudi. Srce ima dobro. No, pa Natalija tudi in Judita tudi. Natalija je zelo zgovorna. Vse so dobre. Nekaj časa smo se kopali ob petkih, potem ob nedeljah, zdaj se pa že ob sobotah.«

Kako poteka kosilo in popoldanska nega?

»Danes bo recimo enolončnica, zadnjič je bila pa lazanja. Dve kosili imava. Negovalka pripele kosilo in ga pomaga nahraniti, pomije pa gre. Je samo pol ure in zelo to zelo hitro mine. Te pol ure je res samo za kosilo in za stranišče po potrebi.«

Ali ste zadovoljni z našimi oskrbovalkami?

»Ja, sem zadovoljna.«

Imate kakšne posebne želje ali predloge?

»Drugače kar gre, edino glede hrane imam včasih kakšno pripombo. Rižota je drugačna, kot jo narediš doma, ampak glede na to, da kuhajo za veliko ljudi, je še kar dobra. Solate so zraven, včasih je 'paradajz', včasih so kumare, včasih zeljnata. Juhica je pa zmeraj. Ob četrkih pripeljejo enolončnico, zraven pa je še sladica. Tale ma sladko rad kar naprej (pokaže na Tončka). Je pa res, saj se mu vidi, je kot medved (se pošali). Tonček Bonbonček, lej kdo

je pršu (smeh). Kruh je pa zelo dober, mehek in 'frišn'.«

Ali so vaši svojci zadovoljni z našimi storitvami?

»Svojci so zadovoljni, je rekla hči, naj povem tako kot je.«

Ali menite, da je Pomoč na domu dobra storitev in kje so prednosti proti nastanitvi v zavodu?

»Boljše je doma kot v domu, tudi on se boljše počuti. Tudi meni bi bilo dolgčas, če bi bila sama. Dokler se lahko sama 'rihtam', bom doma. Tone je enaindevetdeset, jaz pa sedeminosemdeset. To je visoka starost.«

Kaj je ključno oz. pomembno pri izvajanju naših storitev?

»S puncami sem zadovoljna, samo ura je malo zgodnja. Zdaj, ko je dan prej in je že sonce, ni takšnega problema.«

Ste pred tem uporabljali kakšne podobne storitve?

»Eno leto je prihajala gospa Darja pa tudi hčerka je prišla in mi pomagala, vse je uredila. Zdaj pa je velikokrat dežurna v službi.«

Imate pa vse lepo pospravljeno in pripravljeno za naše oskrbovalke. Zunaj sem videla tudi posode za živali?

»Imamo pet muckov, še od sosedove Marinke. Včasih sem pekla potico v peči, je veliko boljše kot v 'roru', sedaj pa jo kupimo. Ko sem prišla k hiši, ni bilo še nič. Kasneje smo hišo dvignili. Če hočeš, imaš 'skoz' delo, če ga ne vidiš, ga pa nimaš.«

Gospo Vidi se zahvaljujem za njen čas in prijeten pogovor. Imeli sva prav 'lušten' klepet in se veliko nasmejali.

Zemeljski plaz leta 2000 v Logu pod Mangartom

dr. Jaka Vadnjal, stanovalec in upokojeni zdravnik, 'Loški douhter'

Da bi lažje razumeli kako smo vaščani doživljali dogajanje ob katastrofalnem zemeljskem plazu, navajam potek dogodkov kot eden izmed prebivalcev Loga pod Mangartom. V tistem času sem tam prebival in z ostalimi doživel to moč narave, ki si jo težko predstavljamo, če jo ne doživiš.

Sreda, 15. novembra leta 2000, je bil lep sončen dan, ki je pomenil za vaščane Loga sproščenost in živahnost po neprestanem deževju tega meseca. Okrog 13.30 ure je nekdo javil, da je zemeljski plaz pri Mlinču – tam je odcep ceste na Mangart – odnesel most in kapelico »nabožno znamenje«. Najprej ni nihče resno jemal tega obvestila, saj je poštar pol ure pred tem prišel s Predila. Pozneje – okrog 16 ure – je odšel predsednik KS (krajevne skupnosti) na ogled terena. Po povratku je poročal o katastrofi. Na plazišču je že bila policija, ki je o

stanju obvestila štab Civilne zaščite in stekla je akcija o zaščiti prebivalstva in kraja.

Loško Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) je svojo dejavnost zaščite prebivalstva izvajalo v okviru civilne zaščite občine Bovec, organiziralo je dežurno službo, obvestilo je ljudi o nevarnosti plazu ob strugi Predilce, ter zagotovilo prenočišča pri sosedih izven nevarnega območja, tako, da so prvo noč prespali izven svojih domov. (Vida in Sandi pri Plešcevih, enako Liza, Toni je spal pri bratu Ivotu, Tončka Paisova in Zlatka pri Lukežu, Viktor in Mimi v Tonijevem vikendu, Marjo in Ida pa sta prespala noč v kuhinji). Prenočišča so bila zagotovljena tudi za naslednji dan, a jih drugi dan prizadeti niso koristili. Zakaj? Tega najbrž ne bomo izvedeli nikoli ali pač?

Položaj pri Mlinču je zbujal grozo.

Na tej – levi – strani Mangartskega potoka je bilo navrženo do 20 metrov na dolgo in do 3 metre na debelo čez celo cesto rumenkasto blato, kamenje in izrevano drevje. Podoben položaj je bil na desnem bregu. Človek se je dejansko počutil majhnega in nebogljenega ob pogledu na ta kup materiala, ki ga je plaz izvrigel kot obrobni material glavnega toka plazu iz globine približno 15 metrov, ko je nalletel na oviro, ki jo je predstavljala cesta in ozek most čeznjo.

Ob pogledu na strugo potoka in okolice iznad kanala zajetja HE Koritnica, zajetja namreč ni bilo več, je bila groza še večja. Na mestu mostu na cesti preko potoka je zijal skoraj 30m globok jarek, po katerem je mirno tekla umazana rjavo rumena voda Mangartskega potoka in težko si je bilo predstavljati, da bi ta povečana količina

mirne vode lahko povzročila proženje plazu s takim razdejanjem. Ob pogledu navzgor po strugi potoka je bilo videti kot bi plaz odnesel del mangartske ceste z zgornjim mostom preko potoka vred. Dalje se ni videlo, ker zaradi grebena Planje Mangartski potok spremeni smer. Obe strani struge sta bili do 30m visoko obložene z rjavo rumenkastim blatom.

Naslednji dan, v četrtek 16.novembra, je bilo vreme zopet »novembrsko«; deževalo je kot bi »ga zlival iz škafa«. Člani republiške Civilne zaščite s svojimi strokovnimi službami so postavili svoj štab v bovškem gasilnem domu. Loškim gasilcem so podjetja, kjer so bili zaposleni že odobrila izreden dopust, da so lahko nudili pomoč in bili na sploh v polnem razmahu svojega delovanja ter nadzirali dogajanje na ogroženem območju. Zlasti ob sotočju Mangartskega potoka in Predilce, kjer se je material plazu ustavil in je pretela nevarnost možne zaježitve vode ter poznejše poplave vasi, kar se na srečo ni zgodilo, ker je voda Mangartskega potoka normalno odtekala; vsi smo bili nekoliko pomirjeni.

Na drugi strani Mangartskega potoka je bila s posredovanjem republiškega štaba CZ dogovorjena in organizirana stalna dežurna služba s kranjskogorskimi člani PGD.

Dež je nekoliko ponehal. Spat smo odšli pozneje kot običajno; vznemirjeni, vendar ne preveč zaskrbljeni, a nihče ni pričakoval tega kar se je zgodilo pozneje.

Pet minut po polnoči 17. novembra je ponovno prihrumel zemeljski plaz, toda tokrat veliko obsežnejši od pred prejšnjega dne. S seboj je nosil preko 1 mil. m³ materiala – in pred seboj rušil in uničeval vse kar mu je bilo napoti.

Prestrašeni od bobnenja, smo skočili iz svojih postelj in z grozo ugledali višino deroče blatno rjavo rumene brozge – drobirskega toka, ki je napolnil strugo Koritnice do višine 15m in se razlival približno 30m na široko. Na vodi je plavalo izrevano drevje; grozo je še

povečevalo zamolklo bobnenje skal in kamena, ki ga je podivjani tok nosil s seboj.

Bila je popolna tema, ker je plaz v Zgornjem Logu porušil dva električna drogova in potrgal vse žice.

V Spodnjem Logu smo se začeli vaščani zbirati za vasjo pri Črnutovem vikendu, kot najbolj oddaljenemu kraju od rečne struge, ko je prišel poveljnik gasilcev Drago Poholetov in nam ukazal preselitev na Goln, kamor so gasilci evakuirali prebivalce cele vasi v počitniški dom policije in na nogometno igrišče ob njem.

Večina nas je noč prečula ali vsaj deloma prespala v svojih avtomobilih in v počitniškem domu do jutra. Na našo srečo se je vreme potem, ko je prihrumel plaz, umirilo. Nebo se je zjasnilo in zvezde na jasnem nebu so izgledale kot anahronizem v tej noči groze.

Poveljnik loških gasilcev nam je pretresen povedal, da je odneslo Mostarjevo in Paisove hiše z ljudmi vred, kaj je z Matijevimi in Lukeževimi, Minkčevimi in Kinklom ni vedel, še sama s predsednikom krajevni skupnosti, tudi članom PGD-ja, sta se komaj rešila, da ju ni odnesel plaz.

Plaz in silen zračni udar, ki je nastal ob nalletu plazu ob cesti in ozki most preko struge Predilce je odnesel Mostarjevo hišo in cesto,

plaz je rušenje dokončal z uničenjem Švajceve, dveh Paisovih in Matijevih hiš.

Zjutraj so nas »na vrat - na nos« evakuirali v Bovec, kjer smo na našo žalost ostali približno 6 mesecev in kar je najbolj smešno ali žalostno – iz današnje perspektive po nepotrebem.

Naravo spoštujem in z njo bivam večino svojega življenja. Zavedamo se, kakšno neizmereno moč ima, vendar, ko doživiš takšno divjanje narave, se spet spomniš svoje človeške majhnosti in nebogljenosti. Predvsem pa se znova zaveš kako je potrebno spoštovati naravo, ki nas obdaja. Ta izkušnja plaz, ki je

terjal tudi življenja sovaščanov, mi je ostala za vse življenje. Upam, da bo ta opis dogajanja tudi bralcu pričaral tisto noč leta 2000.

Mojih 100.000 kilometrov, prevoženih s kolesi za rekreacijo

Leopold Vezenšek, stanovalec

Spomladi leta 1997 sem se upokojil. Moji prvi kilometri so bili narejeni z Rogovim kolesom na pet prestav, ki so mi ga kupili domači nekaj let pred upokojitvijo. Nekoliko resneje sem z rekreacijskim kolesarjenjem nadaljeval, ko so mi sinovi in žena kupili prvo boljše kolo Scott Seattle. S tem kolesom, ki sem mu dokupil prvi števec kilometrov, sem v naslednjih treh letih prevozil vsaj 9000 km. Žal ga proti koncu maja leta 2000 pred pošto v Domžalah nisem zaklenil, zato so mi ga v petih minutah opravkov na pošti ukradli. Po tej nezgodi sem občasno vozil Igorjevo (sin) kolo in z njim naredil okrog 2000 kilometrov. Naslednje leto sem, za tisti čas, kupil kar kvalitetno kolo Marin Sausalito z Nexave opremo. Z nakupom tega kolesa se je resno pričelo moje rekreacijsko kolesarjenje. V obdobju dveh let sem s tem kolesom prevozil skoraj 20 tisoč kilometrov. V oktobru 2003 sem si parkrat pri Bauerju ogledoval novo trekking kolo KTM z devetimi prestavami in Deore opremo. Bilo mi je zelo všeč in takrat mi ga je žena tudi zares kupila. Z njim sem v nasled-

njih šestih letih prevozil več kot 30 tisoč kilometrov, ko sem ga prodal. Staro kolo Marin sem obdržal in ga nekoliko preuredil. Zamenjal sem robnike in gonilke osrednjega pogona, zadnji menjalnik, obe ročki menjalnika, zadnji robnik, verigo in še nekaj malenkosti.

Tako sem dobil kolo z nekoliko drugačnim prestavnim razmerjem in devetimi prestavami. V zadnjih letih približno enakovredno uporabljam obe kolesi in sem z njim zelo za-

dovoljen. V januarju 2017 sem dosegel svoj osebni rekord. Od upokojitve v letu 1997 do leta 2012, torej v obdobju petnajstih let sem z vsemi kolesi prevozil 100.000 kilometrov.

Naši kolesarji

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka – receptorka

Da je šport in zdravo življenje res modni trend, potrjujejo tudi stanovalci Doma Taber. Vedno več imamo namreč kolesarjev. V domu imamo na voljo izposojlo električnega kolesa, ki ga stanovalci lahko uporabljajo.

FRANC ŠTERN

S kakšnim kolesom se vozite?

Lani sem uporabljal domsko električno kolo, letos pa svojega. Dve leti sem ga imel doma in sedaj sem ga pripeljal v dom pa še enega imam doma.

Katere so vaše priljubljene kolesarske poti?

Kolesaril sem že po glavni cesti mimo gondole na Štefanjo Goro. Večkrat sem zavil tudi v Prenje, običajno pa sem prevozil pot do Zaloga, mimo Lahovč do Brnika v Cerklje in nazaj. Tudi do Britofa sem večkrat prišel, od tam prihajam.

Zgodilo se je, da se vam je kolo med vožnjo izpraznilo?

Enkrat sem imel težavo, ker kolo ni bilo do konca napolnjeno, ko sem si ga izposodil. Potem sem moral iz Britofa pri Kranju odkolesariti nazaj do Šmartnega na nožni pogon. To je bilo precej težje. Treba se je bilo odpraviti na pot, saj doma kolesa ne moreš napolniti (smeh).

Že dolgo kolesarite? Se spomnite svojega prvega kolesa?

Od mladih let smo vedno imeli kolesa. Moje prvo kolo je bilo italijansko, mama ga je 'prešvercala' iz Trsta, je bilo pa zanimivo, da je v enem letu tako zarjavel, da smo komaj še vedeli, kakšne barve je bil (smeh). Motorji ali mopedi me niso nikoli zanimali.

S katerimi športi ste se še ukvarjali oziroma

se še vedno?

Pohodništvo. Na Triglavu sem bil trikrat, s kolegi pa smo hodili na Storžič, Grintovec in na drugo visokogorje. Največ hoja in to velja tudi sedaj, ko sem bolan. Plavanje mi pa ni nikoli šlo. Pravi sin, "pejva" na čukovo jamo, ampak mi ni do tega. Ne bom nič navijal, da bi tukaj naredili bazen (smeh).

Omenili ste, da vam je letos zagodla tudi bolezen...

Res je, zaradi pljučnice sem to poletje začasno moral prenehati s kolesarjenjem. Sedaj mi manjka kondicije. Že do Pšate rabim več časa zaradi antibiotikov, ker sem imel pljučnico. Lani sem pri tej bolezni še shujšal za nekaj kilogramov, letos pa nič. Zaradi pljučnice sem imel tudi težave z ravnotežjem. Sedaj ne plezam več na češnjo (smeh).

V Domu Taber ste eden bolj aktivnih stanovalcev. S čim vse se ukvarjate?

Nadvse uživam pri delu v vrtu, samo mentorjev je včasih premalo. Delavska univerza je bila nekajkrat tukaj, kar mi je bilo všeč pa tudi Mateja je dobro vodila tovrstne delavnice. Zнала je sušiti zelišča kot je na primer ameriški slamnik, ki sem ga z njo prvič pripravljala. Tudi k Nataši hodim na dnevno telovadbo in na sobnem kolesu sem veliko kolesaril, vsaj dvakrat tedensko.

Gospodu Francu še enkrat hvala!

ANTON VALANT

Gospod Anton Valant, ki ga običajno kličejo kar Tone, je prav tako eden izmed naših kolesarjev. Vedno je pozitivno naravnani in pripravljen na sodelovanje. Spominjam se njegovega prihoda v dom z ženo, saj mi je takoj razložil razliko med blejčanom in blejcem. Blejčan je namreč prebivalec Bleda, ki je na Bled priseljen, blejec pa je na Bledu tudi rojen. Z ženo Nadico sta se spoznala na Kravjem balu v Bohinju. Kasneje se je priženil v Ljubljano, kjer je na Metalurškem inštitutu delal kar šestintrideset let.

S kakšnim kolesom se vozite?

»Z električnim kolesom znamke Fisher. Kolo ima spredaj in zadaj košarici, ki mi jih je prinesel sin iz Nemčije.«

Katere so vaše priljubljene kolesarske poti?

»Najbolj pogosta pot je relacija od Šmartnega do Cerklj, potem nazaj do Pšenične police, na Zalog in nazaj. Včasih grem tudi do grada Strmol. Ali pa proti Brniku, v glavnem se vozim po Cerkljanski občini. Naenkrat prevozim okrog deset kilometrov, na kolo pa grem dvakrat na dan. Popoldne pa se zapeljem čez Šmartno na Zalog, proti Pšenični polici in nazaj.«

Že dolgo kolesarite?

»Da, že od mladih nog. V srednji šoli pa sem si prvič kupil kolo in iz Bleda, kjer smo živeli, kole-

saril do Jesenic v šolo. Velikokrat sem bil s kolesom tudi v Bohinju, ko sem bil pri sorodnikih.«

Se spomnite svojega prvega kolesa?

»Svoje prvo kolo sem si kupil v srednji šoli, bil je na štiri prestave, še napol 'dirkalc'. Pred tem pa sva imela kolo skupaj z očetom oz. še z mamo.«

S katerimi športi ste se še ukvarjali?

»V osnovni šoli sem igral košarko, s hokejem sem se ukvarjal na Jesenicah v srednji šoli in veslal sem. Če si na Bledu, moraš veslat' (smeh). Ukvarjal sem se tudi s smučanjem. Pri telovadbi mi je bila blizu atletika, npr. skok v višino.«

S čim vse se ukvarjate v domu in kako se počutite?

»Ravno sem se vrnil iz bolnice, zato moram glede kolesa trenutno malo počakati. Zdravnik mi je kolesarjenje odsvetoval. Sedaj spet hodim na telovadbo k Nataši. Hitro sem se navadil na življenje v domu, saj sem že po naravi zelo prilagodljiv.«

Imate kakšne predloge za dom?

»Bankomat manjka (smeh). Drugače pa sem z vsem zelo zadovoljen. Če kaj potrebujem, grem pa ob sredah v Cerklje z Boštjanom.«

Gospodu Antonu se lepo zahvaljujem za pogovor.

Otroke moraš imeti rad

INTERVJU Z VERO ŽAGAR

Ana Vrhovnik, pisarniška referentka – receptorka

Stanovalka Vera Žagar je takoj ob začetku intervjuja povedala, da je učiteljski poklic zelo lep. K našemu prispevku smo priložili tudi njen članek iz leta 1952. V članku je poudarila, da mora imeti učitelj predvsem rad otroke. Če jih nima, naj raje ne prestopi praga šole.

Gospa Vera, po poklicu ste bila učiteljica v osnovni šoli. Kje ste učila?

»Ja, res je. V Kranju sem učila na Osnovni šoli Simona Jenka pri Prešernovem gaju. Učila sem razredni pouk.«

Kakšni so bili otroci?

»Starši so bili bolj problematični kot otroci. Imeli smo tudi roditeljske sestanke. Otroci bi se kar igrali, ampak moraš poznati mejo. Kar dobro so odnesli snov. V zvezke so pisali otroci in učitelji in tisti zvezek je bil zlat. Učitelji

pa smo noter vpisovali ocene.«

Kakšna je bila učna snov?

»Učni program je bil v času, ko sem učila, precej težji za malčke kot pri meni, ko sem se izobraževala. Nov osnutek programa dela in življenja v osnovni šoli je bil zahtevnejši.«

Koliko otrok je običajno bilo v enem razredu?

»Bilo je kar 30 učencev.«

Ste pri svojem poklicu naleteli na kakšne težave?

»Na začetku sem se bala, da temu ne bom kos, pa sem bila, veste. Dobro sem se pripravljala na pouk. Imeli so me za zelo strogo, čeprav se sama sebi nisem zdela, saj z otroki ne moreš biti preveč strog. Poklic učitelja je bil bolj spoštovan, kakor je danes. Včasih je bilo tudi težko, ampak ta obdobja so hitro minila in spet smo se z otroci imeli lepo.«

Gospo Veri se lepo zahvaljujem za njen čas in pogovor.

"Starost je čas dostojanstva. Čeprav je v nji želja po mladosti vedno prisotna, je njeno nasilno ohranjanje obešanje nedozorelih sadežev na orumenelo jesensko drevo."
(John O'Donohue)

Šah

Tomaž Klemenc, receptor

V domu se dogaja veliko različnih aktivnosti; začeni zjutraj z bujenjem, vstajanjem, zajtrkom, skupinskimi telovadbami, nato pa sledijo fizioterapevtske in delovno terapevtske obravnave, kosilo, ob popoldnevih pa poleg raznih koncertov ali drugih prireditev ni drugih aktivnosti, tako da si lahko ta čas res organizirane po svoje. Kje se greste skupaj z zaposlenimi kakšne družabne igre kot so tombola, ugibanje besed, sestavljanje raznih sestavljanek. Kje se že s temi aktivnostmi zaposlijo tudi dopoldan. Torej ne krepimo zgolj telesa, ampak tudi um.

Skupaj z g. Polcem zaigram, seveda ko nam dopušča čas, kakšno partijo šaha, ki prav tako kot ostale igre krepi človeški um. posega na področje načrtovanja, predvidevanja, prostorske predstave in zagotovo še kaj. Prav tako občasno zaigra z g. Malovrhom.

In kaj pravzaprav je šah?

Šah je namizna miselna igra za dva igralca. Igra se na plošči s 64 polji, ki so razdeljene na bela in črna polja. Vsak igralec ima po 16 figur, ki se jih razdeli v 6 različnih skupin po moči in možnosti gibanja. Vsak izmed igralcev ima po enega kralja, eno kraljico, 2 lovca, 2 skakača, 2 trdnjavi in 8 kmetov. Seveda imajo figure po različnih pokrajinah in državah lahko različna imena. Razvoj šaha, tako kot tudi ostalih iger na deskah, bi lahko primerjali z razvojem jezikov ali razvojem bioloških vrst. Sami začetki šaha so zaviti v skrivnostno tančico, tako kot sam izid igre, a vendar ima beli zaradi prve poteze majhno prednost. Šah je dobro organizirana igra po celem svetu, saj poznamo tako državna in mednarodna tekmovanja.

Pesmi stanovalca Iva Puca
Rojstni dan

Nisi zaželen se rodila,
užila nežalosti si malo,
ki tako si jo želela,
težka bila mladost je tvoja.
Prišla so leta lepša,
ljubezni bila si deležna,
veselila radosti se življenja,
ki z ljubeznijo si ga bogatila.
Dočkala osemdeset si let,
živi še dolgo ta leta lepa,
bodi zdrava in vesela,
dočkaj še let deset, deset.

Barjanski ranč

Polonca Kocjančič, gospodinja

Sredi Ljubljanskega barja, nekje ob rečici Ižici, ki izvira na Igu in se po vijugavih 12 kilometrih na južnem robu Ljubljane izliva v Ljubljanico, je njivica. Zaradi ročne obdelave, ki podaljša njene resnične mere, bi ji lahko rekli že kar njiva. Na Gorenjskem takim njivam rečemo »zevnk«. Gospod Alojz, ki najraje vidi, da ga kličejo Slavc, pa svoji njivi hudomušno pravi ranč. Take njivice že dolgo niso več namenjene zgolj pridelovanju zelja. Na njih gojimo najrazličnejše vrtnine, pa tudi cvetje ne sme manjkati. Sredi barja se torej v hladnejšem delu leta voda razlije čez večjo površino, spomladi pa se dehteča črnkasta barjanska zemlja ponuja v obdelovanje.

Na ranču, »ob Ižici«, je svoje proste ure preživljal naš stanovalec Slavc. Po poklicu je ključavničar. Kot vodja delavnice je delal v podjetju za izdelavo gostinske opreme. Célo življenjsko dobo je obdržal isto službo. Omeni mi, da so opremo izdelovali iz nerjavečega jekla in so si torej pomagali z različnimi stroji in orodji za oblikovanje kovine ter argonskim varjenjem. A kot je v Sloveniji pogosto, je Slavc po delu v službi znal prestopiti prag delavnice in se zaposliti s hobijem - vrtnarstvom.

Ko listava po vzorno urejenem albumu s slikami z ranča, opazujeva, kako so potekala dela od spomladi do jeseni. Narasla Ižica, zgodnja pomlad, vonj po zemlji, še rahlo bledečo sonce. Ko se teren malo odteče, pa steče akcija. Priprava zemlje, setev. Korenček, čebulček, nekaj krompirja, berivka, peteršilj in podobno. Kmalu iz zemlje pokukajo prve rastlinice in zbudijo otroško veselje ob napredku rasti. V zemljo skočijo naslednja semena, pridružijo se jim sadike. Maja je že vse zelo zeleno. Hitro začnejo odganjati tudi pleveli. Njiva bi v zameno za dobrote hotela vse več delovnih ur.

Paradižniki dobijo streho. Ogrodje rastlinjaka je iz alkatenskih cevi in pokrito, da rastline zaščiti pred dežjem. Nekateri poskušajo tudi brez strehe nad paradižniki. Zaščiten paradižnik pa bo bolj verjetno dobro uspel in bo manj dovzeten za bolezen. Barjanski visoki fižol, pesa, zelje, cvetača, kumare, bučke, nekaj koruzic, brokoli, paprika, nepogrešljiva solata, zelišča, pa tudi kakšne bolj posebne rastline poseljujejo Slavčevo njivo. Okopavanje, pletje in zalivanje vračajo vloženi čas - pobiranje pridelkov je poleg opazovanja pomladnega brstenja zagotovo najprijetnejše opravilo. Vsak rad vidi lepe sadove vložene truda.

Pomočniki pomagajo obdelovati zelenjavne grede, poskrbijo pa tudi za cvetlični del. Nekaj ustvarjalnosti pri zasaditvi in oblikovanju ranču doda piko na i. Sončnice od zgoraj nadzorujejo poletna dela in zbirajo zlato sonce v semenih. A poletje se na njivi konec avgusta in v začetku septembra neizogibno prevesi v jesen. Dela se končajo v izogibanju jesenski dežju, gumijastih škornjih, na koledarju se obračajo listi in letni cikl gre z naravo v korak. Kmalu bo zima, za njo pa nova pomlad. Barjanske vrbe bodo zacvetele in na tistih okoliških travnikih, ki niso gnojene, se bodo zazibali cvetovi karirastega močvirskega tulipana.

Slavc je v resnici ljubitelj solat. Paradižnik, pesa, stročji fižol, cvetača, krompirjeva solata, zelje, kumare ... pravi, da so mu vseč vse solate, »ampak ljubljanska ledenka je pa najboljša, čez to je ni!«

Mojškra za vse

Polonca Kocjančič, gospodinja

Stanovalka Manca septembra 2018 praznuje osemdeset let, pa vendar se mlajših let dobro spominja. Povprašam jo o njenem poklicu in delu. Najprej o tem, od kod ji veselje do poklica šivilje, po domače mojškra. »Moja teta je bila šivilja, zato sem se že od malega želela izučiti za šiviljo.« Teta je šivala bolj zase, Mančina želja pa je šla precej dlje.

Za mojškro se je izučila pri šivilji Martinki Bučan iz Stražišča. Vsega jo je naučila ona. Ko se je izučila, je Manca nekaj časa delala pri njej. Nato se je poročila. Z možem, ki je priskrbel zemljo, sta v Šenčurju zgradila hišo. Šivala je doma, službo pa je imela v tovarni Iskra, kjer je sestavljala releje. Po drugi svetovni vojni ustanovljena Iskra je desetletja dajala kruh številnim Kranjčanom in okoličanom.

Manca je vsa aktivna leta ohranila veselje do šivanja. Zнала je šivati vsa oblačila: plašče, kostime, obleke, bertohe (predpasnike),

bluze, brezrokavnike, moške srajce, hlače. Stranke so se k njej prišle pomerit, naša mojškra je mere zapisala, poiskala kroj, ukrojila blago. S singerico - najprej na nožni pogon, pozneje pa na električno - ter svojim znanjem je kmalu prišla do zelenega rezultata.

Pa blago in pripomočki? Poleg šivalnega stroja je treba imeti dobre škarje, take za blago, zelo gladke, pravi. In čim boljši je bil material, bolje se je šivalo. Blago in šiviljske pripomočke so hodili kupovat v Kranj v priljubljene trgovske hiše, imenovane po lastnikih, npr. k Adamiču ali Savniku. Znana trgovina z blagom je bila tudi pri Kranjcu v Tavčarjevi ulici, z dolgoletnim prodajalcem gospodom Laniškom. Občasno so šli po blago v Ljubljano.

»Znala sem zašiti vse - do najlepše obleke. Tudi poročne.« konča Manca, po rodu iz doline Kokre.

tudi malo zemlje in eno kravo.

V Planiki je na strojih izdeloval posamezne dele čevlja. Ker je bil kvalificiran, je znal in moral poprijeti za vsako delo. Izdelovali so nizke čevlje, športne copate, škornje in opanke. Planika Kranj je bila ustanovljena leta 1957. Proizvajala je obutev za celotno takratno Jugoslavijo. V celotni skupini tovarn so dnevno izdelali tudi po 25.000 parov obutve, zaposlenih je bilo okrog 6000 ljudi.

Šuštar Franc

Polonca Kocjančič, gospodinja

Stanovalec Franc je po poklicu čevljar. Tudi njegov oče je bil čevljar in je imel lastno šuštarijo. Doma se je reklo pr' Princ, hiša pa stoji v delu naselja, ki mu pravijo Kot. Oče je po naročilu izdeloval usnjene čevlje in škornje, opanke in copate.

Franc se je svojega poklica učil najprej dve leti in pol pri očetu šuštarju. Nato je dokončal triletno čevljarško šolo v Kranju. Po šolanju se je zaposlil v kranjski tovarni Planika. Kot je za starejše generacije značilno, je tudi on celo življenje ostal v isti službi. V prostem času je Franc doma skrbel za vrt, imeli pa so

Rada ima živali

Polonca Kocjančič, gospodinja

Lukovčanka Jelka je prikupna stanovalka, ki se rada poheca in nasmeji. Svojega kraja in doma se pogosto spominja. Lukovica pri Domžalah ima nekaj manj kot 400 prebivalcev in je gručasto naselje s trgovino. Znana je po mogočnih furmanskim hišam in gostiščih iz časov tovorjenja s konjskimi vpregami, bila pa je tudi pomembna poštna postaja ob cesti Dunaj-Trst. Blizu Lukovice je grad Brdo, na katerem je bil rojen pisatelj Janko Kersnik.

Jelka ponosno pove, da je po poklicu kmetica. Oče je bil čevljar, imel je lastno delavnico in šest pomočnikov. Po par porokah so ostali še štirje. Dva brata sta hodila v službo, zato so se ustrezno organizirali - Jelka je dopoldne opravila tisto, kar je lahko sama, popoldne pa so stopili skupaj.

Kmetija mora imeti zemljo in živali. Današnje kmetijstvo sicer omogoča tudi le eno ali drugo, včasih pa je bilo oboje enako pomembno. Eno brez drugega ni moglo obstajati. Na njivah so pridelovali krompir, pšenico, koruzo in zelenjavo. Ko našteva živali, gre od večjih k manjšim: dva konja, nekaj krav in teličkov, pujske - tri za čez zimo, in sicer »smo dva doma zaklal', enga pa prodal'«. Enkrat so imeli par ovc, redno pa kokoške in petelina. Hišo in ljudi je čuval vzoren bernardinec, mucki pa so se ukvarjali z miškami.

Imeli so dva traktorja fergusona. »To sem tudi jaz znala voziti! Pa tudi orati sem znala,« se pohvali Jelka. Znanje je preživetje.

Pesem Marije Kern, tehničnice zdravstvene nege

Starost

Ni le starka jesen,
je mnogo prej pomlad
v pesem rož odeta,
v sonce ni smela
in vriskanja otrok.

Je poletje
in teža dneva
v soparnem večeru
s pesmijo murnov
pripeta pod nebesni obok.
In zvezd milijon,
lučka pri lučki...
je zgubana dlan
polna čudovitih darov
življenja, trpljenja
radosti, iskanja
in darovanja.
Vse drugo mine,
vzame zima.
gospa - starka jesen
pa še dolgo hrani življenje,
ki ne mine...

Domski drobižki

Polonca Kocjančič, gospodinja

Sveti trije kralji
so kozo zaklali;
ker je niso znali odret',
so morali kosmato pojest'.

Povedala M. M.

Čuvaj, lajaj, hov hov hov,
jutri pojdem spet na lov.
Na gorice po srnice,
po volkove in volčice.
Čuvaj, lajaj, hov hov hov,
jutri pojdem spet na lov.

Povedali I. P. in M. Š.

Urca tri je že odbila,
se zasliši iz stolpa zvon,
ta urca mi je naznanila,
da je danes vaš godovni dan.

Pohlevno hočem k vam stopiti,
veliko srečo vam voščiti,
bog vam ljubo zdravje da,
po smrti pa v sveti raj.

Povedala M. J. na svoj god,
21. novembra 2017; gre za domače voščilo, ki
ga pozna od svojega sedmega leta,
ko so voščili mami.

Med stanovalci sta poznani tudi
naslednji ljudski voščili ob godu:

Danes je tvoj god,
ti srečo voščim povsod,
na duši in na teles',
svet' žegen z nebes.
Po smrt' tega telesa
pa vesela nebesa.
Tam te čaka taka krona,
kakor jo ima tvoja patrona.

»Danes je tvoj god, used' se v en kot, pij in pa
jej, pa dobro se imej!«

Stanovalka J. Z. občasno zapoje staro
ljubezensko pesem v nemščini, ki poje o tem,
da so njene oči za vse, njeno srce pa le za
ljubega:

Meine Augen sind für Alle
Doch mein Herz schlägt nur für dich
Wenn ich dir gefalle
dann halt mich fest - vergiss mich nicht !
Viele Jungs wirst du kennen
Von denen du glaubst - sie lieben dich
Doch bald wirst du erkennen - Keiner liebt
dich so wie ich

Bili smo v operi

Delo Gioacchina Rossini z naslovom Pepelka je komična opera v dveh dejanjih, ki je bila izvedena v italijanskem jeziku. S premiero uprizoritvijo Rossinijeve Pepelke, velike umetnine iz zakladnice italijanske operne tvorbe, ki je nastala leto dni po znamenitem Seviljskem brivcu, se bo obeležila dvestoletnica od njene prve in zelo uspešne uprizoritve leta 1817 v Rimu. Libreto čarobne pravljice je nastal na podlagi Perraultove literarne predloge, delo pa je polno lahkotne Rossinijeve glasbe. Navkljub temu, da Pepelka velja za eno izmed najbolj duhovitih skladateljevih del, pa nosi v sebi tudi resnoben pridih. Postavitev legendarnega francoskega gledališkega ustvarjalca Jérôma Savaryja v koprodukciji z Opéra de Rennes je namenjena vsem ljubiteljem klasičnih pravljичnih zgodb.

Jožica Hribar, stanovalka

Med dejavnostmi, ki jih imamo v domu, je padel tudi predlog, da bi šli v opero. Bila sem navdušena in se torej prijavila. Potem sem zvedela, da bomo šli gledat predstavo Pepelka. Ker je to pravljica sem si predstavljala otroško igrico za otroke. Predstavljal sem si, da bo za dobro uro vsega konec. Pa ni bilo tako. Na predstavo nas je šlo 9, toliko kot je prostora v kombiju. Na predstavo sva šli 2 s hojicama 1 z berglami in ostali. Vozil je

g. Zdravko, vodja pa je bila ga. direktorica, za pomoč pa ga. Nataša. Dobre volje smo se odpeljali v Ljubljano. Po poti sem občudovala naravo. Pri hišah so cvetele vrtnice, potomke in cvetoči grmi. Ker je opera sredi mesta, smo najprej krožili po ulicah in iskali parkirišče blizu stavbe. Imeli smo srečo; šli smo samo čez cesto, pa smo bili pri operi – pri vhodu za invalide. Uslužbenec nas je pospremil z dvigalom v parter. Sedeli smo v

6 vrsti, bilo je zelo v redu. Predstava je trajala 3 ure s 15 minutnim odmorom. Peli so v italijanščini. Vso vsebino smo lahko brali nad sceno v slovenščini. To je bilo delno novo. Všeč so mi bili igralci in spretnost baletk. Vsebina igre je zapletena, komična in res sem se zabavala. Še se spomnim na ta dan. Predstavo so si ogledali srednje šole; dvorana je bila polna. Po predstavi smo bili hitro doma, kjer nas je pričakalo kosilo.

Ličkanje koruze

Nataša Lavtižar, delovna terapevtka

Ličkanje je bilo včasih eno najpomembnejših jesenskih opravil. Koruza je rasla na vsaki kmetiji. Danes pa ličkajo le še pri redkih hišah z namenom ohranjanja tradicije. Naši stanovalci se zelo radi spominjajo časov, ko so tudi

pri njih doma ličkali koruzo. Mnogim je bilo to eno ljubših opravil. Na lep, topel jesenski dan smo se pred domom zbrali in ob petju in ličkanju preživeli prav lepe trenutke.

Obdelovanje sivke

Nataša Lavtižar, delovna terapevtka

Sivka je zimzelena polgrmasta rastlina, ki jo vzgajajo kot zdravilno rastlino, za okras in še

za marsikaj uporabnega. S svojim omamnim vonjem krasi tudi okolico našega doma.

Cveti v poletnih mesecih. Za domačo rabo je poleg prijetnega odišavljenja prostorov

priljubljena še zaradi ene izjemno koristne lastnosti – na naraven način odžene molje.

Tudi stanovalci so se lotili žetve sivke in jo povezali v snopke, da se je posušila. Sledilo je smukanje sivke in polnjenje vrečk. Ob tem opravilu so se stanovalci prav lepo imeli.

Srečanje gorenjskih domov

Nataša Lavtižar, delovna terapevtka

Na zadnjo majsko sredo so se prvič na Tabru srečali stanovalci gorenjskih domov. Po kavici in uvodnem pozdravu direktorice, so se lotili izdelovanja umetnin iz slanega testa. Mnogi so se s to aktivnostjo srečali prvič, zato so jim naši stanovalci, ki pod vodstvom

prostovoljke Darinke Kralj pogosto ustvarjajo iz slanega testa, priskočili na pomoč in jim pokazali, kako nastajajo košarice, rože, ježki, prašički in podobne umetnine. Sledil je voden ogled našega doma in druženje ob kosilu.

Pevski zbori

Nataša Lavtižar, delovna terapevtka

Tekom celega leta se v našem domu zvrsti pestra paleta pevskih zborov in različnih vokalnih skupin. Restavracija je vedno zasedena do zadnjega kotička, saj stanovalci zelo radi obiščejo njihove koncerte. Nastopajoči jih navdušijo, marsikdo zraven tudi zapoje, včasih se orosijo oči ali naježi koža.

Ob koncu koncertov se stanovalca Francka Krajnc in Janez Vajs v imenu vseh poslušalcev zahvalita za koncert, zaželita nastopajočim še veliko uspehov in povabita še kdaj med nas. V zahvalo in spomin na nastop pri nas jim podarita izdelke, ki jih stanovalci radi izdelujejo.

Ženski in otroški pevski zbor iz Kokre

Simon Eržen

Mešani pevski zbor Svoboda Stražišče

Kvartet Fantje z vasi

Komorni moški pevski zbor Davorin Jenko

Plamenke

Moški komorni zbor Šenčur

Moški pevski zbor Lek

Francka Šaus, Cirila Kelvišar in Pavle Marčun

Pevski zbor DU Utik

Mešani pevski zbor Slavček iz Lesc

Ženski pevski zbor Večerna zarja

Ljudski pevci iz Tuhinjske doline

Plamenke

Prijatelji, ostanimo prijatelji

Slavko Prezelj

Življenje brez pesmi je kot v pomladi češnja brez cvetja. Ko duša poje, so trate zelene, nebo modro in ljudje dobri. Sonja Puzin je vse, kar prinaša pesem, vse kar daje pesem, pred sedmimi leti zaobjela v en cvet deklet, ki so si nadele ime Plamenke – po rožah, ki so trajne in žarijo kot plamen v vseh barvah. Preddvorske Plamenke so žarele, tako kot že vsa leta, tudi na letošnjem prazničnem koncertu.

Imele so poseben šarm, z nasmehom na obrazu, bile so ujete v en sam pogled, v en sam migljaj graciozne zborovodkinje Sonje Puzin. Njihovi glasovi so pobožali polno dvorano zbranih. Dvakrat! Kako lepo je samo sedeti in poslušati njih petje. Ne more vsak tako peti, da bi ga ljudje lahko z veseljem dolgo poslušali. Plamenke lahko poslušas dolgo časa, ker vidiš, da vsako pesem čutijo v sebi! Pri zborovodkinji Sonji gre za popolnost, za tisti božji dar, za tisti njen občutek, da zna vse glasove pevke zlit v eno samo harmonijo. In to zboru daje veličino! Prav zato so njihovi koncerti vedno navdihujoči. Tudi letošnji je bil takšen; bogat programski preplet raznovrstnih pesmi, od cerkvenih do ljudskih in od narodnih do zabavnih, daje koncertu živo-

barvnost, ki se vsakega dotakne. »Oj, gozdovi, v mesečini, včasih vas dan zlati, včasih vas noč srebri.« Pesmi Slavka in Vilka Avsenika so Plamenkam »pisane na kožo.« En prav radosten in popoln vzklik prešernosti so te njihove Avsenikove pesmi, katerih melodijo poslušalec s širokim nasmehom nese iz dvorane domov.

Jana Bobnar, Tatjana Burgar, Marjeta Pipp, Marija Sajevec, Jelka Likozar, Andreja Marlič, Dorota Schenk, Mihaela Kolenc, Irena Križnar, Elizabeta Pristav Bobnar in Melita Rozman so Plamenke, ki jim gredo iskrene čestitke za ves njihov trud in za njihovo izpo-vedno petje.

V soju žarometov je bil tudi na tem prazničnem koncertu s Plamenkami virtuoz na klavirnovi Aleš Leben in izvrstni člani instrumentalne skupine November: Ela Štirn, Benjamin Burgar in Klemen Jelenc. Z istrsko pesmijo La mula de Parenzo so Tamburaška skupina iz Kranja in Plamenke do konca razvnele poslušalce. Z ubrano besedo je praznični koncert od pesmi do pesmi vodil Matjaž Merljak.

»Bilo je zelo težko. Mislila sem, da je peti enostavno. Tri mesece sem se trudila. Mož me je vzpodbujal naj ne obupam. Rekel mi je: »Peti se ne naučiš čez noč.« Zdaj sem zelo vesela, da mi je uspelo, da sem lahko med Plamenkami. Zdaj uživam!« so besede ene od pevke, ki je prišla k zboru med zadnjimi. Lahko še katera od besed pove več. Ne! Srečno Plamenke!

"Spoznanje, da je žetveni čas duše del ritma štirih letnih časov, nas ob prihodu tega obdobja našega življenja lahko navda z občutkom mirne radosti."
(John O'Donohue)

Gostovanja folklorne skupine

Irena Naglič, predsednica društva

V folklorni skupini KD Folklor Cerklje ohranjamo kulturno dediščino v plesih, pesmih ter običajih. Folklorna skupina deluje že 13. leto, sestavljamo pa jo sami upokojenci. V plesni, godčevski in pevski sekciji deluje 25 članov in v sekciji narodnih noš 12 članov. Plešemo v glavnem gorenjske plese, posegli pa smo tudi v izročilo Štajerske in Prekmurja. Ljudski plesi krajev izpod Krvavca so podobni ostalim gorenjskim plesom. Za njih so značilni hitro vrtenje, potrki in poskoki.

Veliko nastopamo na različnih prireditvah v občini Cerklje in tudi v krajih izven občine. Na vsa povabila se zelo radi odzovemo, saj nam javni nastopi dajo dodatno motivacijo in zagon. Splete plesov nam pripravlja naš umeetniški vodja Brane Šmid, glasbene priredbe pa naša godca Frane Marko in Matija Koričnik. Redno sodelujemo na vseh srečanjih folklornih skupin, ki jih prireja JSKD Slovenije. S folklorno skupino smo gostovali že v Litvi, v Italiji, v Avstriji, v Bosni, na Hrvaškem in v Makedoniji.

Za potrebe turizma na Krvavcu, redno nastopamo v sodelovanju z domačimi gostinci

v projektu "Večerja na zajli".

Na splošno je znano, da smo ljudje, ki plešemo v folklornih skupinah odprti in dobrovoljni. Ples nas razvedri in sprosti. Vsak teden poskrbimo, da se razgiba naše telo in razvedri naš um. Strokovnjaki ugotavljajo, da ples pomlajuje telo in duha in mi to trditev lahko potrdimo. Kadar smo skupaj se razveselimo drug drugega in tudi prisrčno nasmejemo.

Poleg tega, da pridno vadimo pod vodstvom našega strokovnega vodje Braneta Šmida, tudi zelo radi nastopamo. Vedno se razveselimo nastopa v vaši domu, ker vemo, da nas zelo radi vidite in poslušate. Ko vidimo vaše vesele in zadovoljne obraze, nam srce kar zaigra. Še bolj pa nas razveseli, če zapojete z nami stare ljudske pesmi, ker vemo, da vas to spominja na mladost in na dom.

V vašem domu se vedno dobro počutimo, ker v njem bivate in delate prijazni ljudje, ker se v njem dobro počutite in svoje poslanstvo opravljate z ljubeznijo.

Ostanite takšni še naprej. Vedno se bomo radi vračali k vam, če nas boste le povabili.

Najlepša hvala za prijazno gostoljubje.

Društvo likovnikov Cerklje

Darinka Kralj, predsednica Društva likovnikov Cerklje in prostovoljka

Gospa Nataša mi je že pred nekaj tedni omenila, da bi bilo zaželeno, če napišem prispevek o Društvu likovnikov Cerklje, za Novice iz Tabra. Priznam, da sem na to malo pozabila! Če je še čas, pošiljam opis našega društva in prilagam fotografijo članov društva, če je možno objaviti ...

DRUŠTVO LIKOVNIKOV CERKLJE je bilo ustanovljeno 18. 04. 1999 v Cerkljah na Gorenjskem. Društvo deluje nepretrgano že osemnajst let. Število članov se spreminja, aktivnih pa je večinoma do trideset članov, ki izpopolnjujemo svoje likovno znanje na rednih tedenskih srečanjih in občasnih izpopolnjevanjih pod mentorstvom priznanih likovnih ustvarjalcev. Posamezniki obiskujejo tudi različne slikarske šole in tečaje v Kranju, Domžalah, Ljubljani, na Sorici in drugod.

Trenutno dve članici zaključujeta študij na ALU v Ljubljani. Družimo se tedensko v likovni učilnici OŠ Davorina Jenka v Cerkljah, kjer imamo dobre pogoje za praktično ustvarjalno dejavnost članov društva. Začetnikom pri spoznavanju likovnih tehnik in veščin redno pomagajo bolj izkušeni člani.

Predstavljamo se na številnih skupinskih in sa-

mostojnih razstavah. Večinoma smo razstavljali v cerkljanski župnijski dvorani in v galeriji Petrovčeve hiše v Cerkljah. Predstavili smo se v krajih, kot so Šenčur, Kranj, Ljubljana, Medvode, Naklo, Podbrezje, Idrija, Bitnje, Sevnica, Tuštanj in drugod po Sloveniji. Člani radi sodelujemo na likovnih kolonijah in ekstemporih po vsej Sloveniji. Družimo se z ljubiteljskimi slikarji in izmenjujemo izkušnje. Novo nastala dela tudi razstavljamo skupaj z ostalimi udeleženci. Dobro sodelujemo z društvom v občini Cerklje, največ pa s KD Folklor Cerklje. V času delovanja društva smo osvojili različne likovne tehnike in materiale za uporabo pri likovnem ustvarjanju. Poleg klasičnega slikanja na platno ali papir posamezni člani ustvarjajo tudi v lesu in kamnu, tiskajo grafike, izdelujejo vitraže, oblikujejo v glini in s slanim testom. Nekaterim članom je blizu izdelovanje jaslic in panjskih končnic. Med nami je tudi močno razvit odnos do naše dediščine, saj z zbiranjem in upodabljanjem etnografskega gradiva ohranjamo preteklost kot darilo prihodnjim rodovom. Zelo nam ustrezajo tudi skupinski tematski projekti. V veselje in čast nam je, da lahko ohranjamo del kulturne dediščine naših krajev in soustvarjamo pomemben del kulture v Cerkljah.

Ko je bil zgrajen Dom Taber v Šmartnem, smo poklonili nekaj slik, ki zdaj krasijo stene doma. V znak hvaležnosti nam je takratno vodstvo ponudilo možnost, da stene v dnevnem prostoru v pritličju koristimo za naše razstave. Z velikim veseljem pripravljamo razstave, včasih pripravimo ob odprtju razstave tudi kratek kulturni program za oskrbovance doma. Zahvaljujemo se za to možnost in obljublamo, da bomo še v bodoče poskrbeli, da bo na stenah na ogled vedno kaj zanimivega.

Domske aktivnosti in dogodki

Nataša Lavtižar, delovna terapevtka

V domu se skozi leto odvije zelo veliko aktivnosti in dogodkov. Tedenske aktivnosti so telovadba (poteka vsak dan od ponedeljka do petka), vaje pevskega zbora (vsak ponedeljek), delavnice pletenja in tombola ter igranje družabnih iger (vsak torek), balinanje in ustvarjalne delavnice (vsako sredo), bralni krog (vsak četrtek). Vsak prvi in tretji petek v

mesecu je v kapeli Sveta maša, dvakrat mesečno nas obišče terapevtski kužek, mesečno pa skupaj praznujemo rojstne dneve naših stanovalcev.

Seznam dogodkov, ki so se zvrstili od lanskega meseca oktobra 2017 do letošnjega meseca julija 2018:

9. 10. 2017	predstavitve plesa plesne skupine Colorado country line dance
10. 10. 2017	obisk doma sv. Martina v Bohinju
12. 10. 2017	ličkanje koruze
17. 10. 2017	kostanjev piknik
18. 10. 2017	peka piškotov z učenci OŠ Davorina Jenka v dobrodelni namen
18. 10. 2017	prireditev in obdarovanje Rdečega križa
26. 10. 2017	koncert ŽePZ Večerna Zarja
8. 11. 2017	koncert Ljudskih pevcev iz Tuhinjske doline
9. 11. 2017	obisk kolegov iz doma iz Pulja
14. 11. 2017	martinovanje
22. 11. 2017	koncert pevcev Cirile Kelvišar in Pavleta Marčuna ob spremljavi Francke Šaus na citrah
28. 11. 2017	nastop otrok iz Marijinega vrtca iz Cerkelj
29. 11. 2017	delavnica adventnih venčkov ob sodelovanju z učenci OŠ Davorina Jenka
1. 12. 2017	01.12.2017 koncert Komornega moškega PZ Davorina Jenka
4. 12. 2017	nastop Folklorne skupine Cerklje ob obletnici rojstva Franceta Prešerna
5. 12. 2017	obisk Miklavža s spremstvom
14. 12. 2017	nastop otroške dramske skupine Pod Stražo
15. 11. 2017	nastop otrok iz vrtca Murenčki Cerklje
19. 11. 2017	predavanje gospoda Šebenika iz policijske postaje »O varnosti«
20. 11. 2017	božično-novoletna prireditev s srečelovom
28. 12. 2017	praznični koncert harmonik Pie Lare in Zoje
28. 12. 2017	božični koncert Plamenk iz Preddvora

Znamenitosti v občini Cerklje na Gorenjskem

Tomaž Klemenc, receptor

V tako majhni občini, kot je občina Cerklje na Gorenjskem, lahko najdete mnogo raznolikih znamenitosti, ki jih v grobem lahko razdelimo na naravne in kulturne.

Naravne znamenitosti

Med naravni znamenitosti Občine Cerklje lahko prištejemo Ribnik Lahovče in Ribnik Češnjevk.

Ribnika sta priljubljeni izletniški točki, ki vam v objemu neokrnjene narave omogočata tudi športni ribolov. Ribnik Češnjevk je del evropsko pomembnega območja ohranjanja narave – območje Nature 2000. Gozdni potok ob ribniku nudi življenjski prostor velikemu studenčarju, največjemu kačjemu pastirju v Evropi.

Kulturne znamenitosti

Kulturne znamenitosti v tej občini pa lahko razdelimo na pet kategorij, in sicer na sakralne

(cerkvene) stavbe, profane (posvetne) stavbe, spomenike, spominske parke in spominska znamenja.

Sakralnih objektov lahko naštejemo kar 17. Pa si jih na kratko pogledjmo.

Cerkev Marije Vnebovzete

Župnijska cerkev Marije Vnebovzete je največja cerkev v cerkljanski občini. Stoji na dominantnem mestu v središču vasi, kjer je po mnenju zgodovinarjev prva cerkev stala že v 9. stoletju. Na začetku 13. stoletja sta ob Marijini cerkvi stali še manjši cerkvi, in sicer cerkev sv. Tomaža in cerkev sv. Mihaela. Cerkljanska župnijska cerkev (1714) izpričuje nedvomen naslon na ljubljansko stolnico, vendar brez kupole. Glavni oltar te cerkve je eno najbogatejših poznobaročnih stvaritev na Gorenjskem. Delavniška varianta trona glavnega oltarja je slika Leopolda Layerja Marijino vnebovzetje. Tudi sv. Uršula in sv. Notburga na zadnjih stranskih oltarjih sta Layerjevi.

Cerkev Marijinega Oznanjenja in Samostan Velesovo v Adergasu

Nekoč samostanska, danes pa župnijska cerkev ima bogato kulturno in zgodovinsko dediščino. Leta 1238 je ob tej kapeli nastal samostan dominikank. Cerkev je po prenovi, ki se je začela leta 1732 in zaključila leta 1771, dobila značilne elemente italijanske arhitekture z dvoransko zasnovo s poglobljenim ostenjem v obliki kapele, v kateri sta postavljena oltarja, in s svetlobnim nadstropjem. Notranjost je zasnovana po vzoru uršulinske cerkve v Ljubljani, pročelje pa ned-

9. 1. 2018	nastop Plesne skupine Dravlje
25. 1. 2018	koncert ženskega in otroškega pevskega zbora iz Kokre
31. 1. 2018	praznovanje 100-letnice gospe Marijane Lavrič
7. 2. 2018	citrarski koncert ob kulturnem prazniku
13. 2. 2018	pustovanje
15. 2. 2018	koncert solista Simona Eržena
28. 2. 2018	predavanje o požarni varnosti
1. 3. 2018	lutkovna predstava študentov Pedagoške fakultete
13. 2. 2018	izdelovanje butaric
13. 2. 2018	nastop otroške skupine Pod Stražo
27. 3. 2018	koncert Plamenk iz Preddvora
28. 3. 2018	izdelovanje pirhov
30. 3. 2018	potopisno predavanje o Aljaski
6. 4. 2018	praznovanje 100-letnice gospe Štefanije Mervič
10. 4. 2018	koncert skupine Lipa iz Domžal
18. 4. 2018	koncert Društva upokojencev Utik
23. 4. 2018	medgeneracijski potep z učenci OŠ Davorina Jenka iz Cerkelj
1. 5. 2018	budnica Godbe na pihala Cerklje
8. 5. 2018	koncert Moškega komornega zbora Šenčur
10. 5. 2018	predavanje o pravilni uporabi in rokovanju slušnih aparatov
14. 5. 2018	koncert Alenke Gotar in njenih učencev petja
16. 5. 2018	otvoritev domske knjižnice in nastop učencev glasbene šole Pianoforte
21. 5. 2018	nastop recitatorske skupine Žerjavčki iz Trzina
28. 5. 2018	ogled predstave Pepelka v SNG Opera in balet
30. 5. 2018	srečanje stanovalcev gorenjskih domov v SVZ Taber
31. 5. 2018	nastop folklorne skupine Cerklje
4. 6. 2018	nastop folklorne skupine Sava Kranj
7. 6. 2018	koncert Mešanega pevskega zbora Slavček iz Lesc
11. 6. 2018	medgeneracijski potep z učenci OŠ Davorina Jenka iz Cerkelj
11. 6. 2018	Alzheimer Cafe
14. 6. 2018	koncert Mešanega pevskega zbora Svoboda Stržišče
19. 6. 2018	koncert Pihalnega orkestra občine Šenčur
26. 6. 2018	družabno srečanje in zaključek sezone s prostovoljci
2. 7. 2018	koncert kvarteta Fantje z vasi

vomno nakazuje, da je arhitekt vzore poiskal v pročelju ljubljanskega rotovža. To poznobaročno stavbo krasi sedem oltarnih slik znamenitega avstrijskega baročnega slikarja Johanna Martina Schmidta iz Kremsa. Na koru visijo štiri slike Marijinega življenja, ki so delo najplodovitejšega baročnega slikarja na Slovenskem Jeana Valentina Metzingerja, rojenega 1699. Najznamenitejša umetnina v cerkvi je romanski božjepotni kip Marije z Jezusom, ki ima svoje stalno mesto na glavnem oltarju med tronom in tabernakljem. Je najstarejši ohranjeni Marijin kip na Slovenskem iz okoli 1220. Pod cerkvi so znamenite katakombe.

Cerkev sv. Ambroža

Najvišje ležeča podružnična cerkev ljubljanske nadškofije. V Urbarju za deželnoknežjo posest na Kranjskem se vas prvič omenja leta 1496 kot S. Ambrosen perg. Obnovljena je bila v letih od 1881 do 1894.

Cerkev sv. Duha Češnjevk

Cerkev sv. Duha v Češnjevku je bila pozidana leta 1833 in predstavlja eno mlajših v cerkljanski občini. V notranjosti se nahajajo trije oltarji.

Cerkev sv. Miklavža v Dvorjah

Današnja cerkev svetega Miklavža v Dvorjah je nastala leta 1755, čeprav se prvič omenja že okoli leta 1485. Glavni oltar je nastal v preteklem stoletju, od starega pa je ostala slika sv. Miklavža med 14 pomočniki v sili.

Cerkev sv. Florjana v Lahovčah

Cerkev sv. Florjana v Lahovčah se v starejših virih ne omenja, čeprav je bila vas naseljena že v antiki. Gotski prezbiterij je izgubil svoje notranje značilnosti leta 1649, ko so ga baročno obokali, zunanje pa pred nekaj leti. Baročna ladja je bila leta 1698 na novo postavljena in obokana.

Cerkev sv. Marije Magdalene Pšata

Sedanja stavba je bila zgrajena leta 1738, ko je bila Pšata vključena v komensko župnijo. Kdaj je bila zgrajena prva cerkev sv. Marije Magdalene na Pšati, ni znano. V spomin na malteški red je na levi strani prezbiterija vzdignjen malteški grb, na desni pa grb rodbine baronov Testefaratorov, katere član Franciscus Petrus je bil takrat komendantor.

Cerkev Svetega Simona in Jude na Spodnjem Brniku

Cerkev sv. Simona in Jude se prvič omenja leta 1511, ko je bila posvečena in hkrati tudi povečana. Njena prednica naj bi na istem mestu stala že v zgodnjem srednjem veku. V stranskih oltarjih sta sliki sv. Jederta in sv. Urbana avtorja Leopolda Layerja.

Cerkev sv. Križa Stiška vas

Srednjeveško cerkev sv. Križa sredi Stiške vasi so 1751. podrli in na bližnjem gričku pozidali sedanjo. Iz tistega časa je glavni oltar neznanega avtorja, slika v njem pa delo Jožefa Goetzla.

Cerkev sv. Urha na Šenturški gori

Cerkev Sv. Urha na Šenturški Gori je bila zgrajena okoli leta 1368. Zadnjič so jo povečali, preden je postala samostojna duhovnija leta 1764.

Cerkev sv. Martina v Šmartnem

Kjer danes stoji cerkev Sv. Martina v Šmartnem, je že v pozni antiki stala starokrščanska cerkev. Tudi v zgodnjem srednjem veku je tu stala cerkev, vendar se pisno omenja šele leta 1387. Ljudsko izročilo pravi, da je bila pri sv. Martinu nekdanja fara, vendar tega ne potrjuje noben pisni vir.

Cerkev sv. Štefana na Štefanji Gori

Cerkev sv. Štefana na Štefanji Gori je ena najstarejših v občini, saj je bila zgrajena okoli leta 1132, ko se omenjajo posestva in dvorci »na gori Sv. Štefana na Kranjskem«. »Svetega Štefana kapela« se omenja tudi leta 1407, na novo pa so jo pozidali 1604. Sedanja stavba je iz leta 1805, ker je prejšnjo uničila strela. Na god sv. Štefana (26. decembra) je ob cerkvi tradicionalni blagoslov konj.

Cerkev sv. Lenarta na Rebri

Cerkev sv. Lenarta na Rebri se omenja že leta 1499. Stoji na samem med zgornjim delom vasi, ki se imenuje Jagošci, in spodnjim z imenom Senožeta.

Cerkev sv. Matije v Zalogu

Cerkev sv. Matije se omenja precej pozno. Leta 1666 so na mestu prejšnje pozidali ali samo prezidali sedanjo stavbo, saj je prezbiterij zagotovo precej starejši od ladje. V zvoniku poje najstarejši zvon ljubljanske nadškofije, ulit davnega leta 1434.

Cerkev sv. Janeza Krstnika na Zgornjem Brniku

Staroslovenski grobovi, ki so bili izkopani v bližini cerkve sv. Janeza Krstnika na Zgornjem Brniku, nam pričajo, da je na mestu sedanje cerkve njena prednica stala že v zgodnjem srednjem veku. Odkriti so bili tudi ostanki gotskega prezbiterija. Cerkev se prvič omenja šele v 15. stoletju, od nje pa sta se ohranila le zvonik in sklepnik stropa, vzdignjen v zunanjo steno prezbiterija.

Kapela Marije Snežne na Krvavcu

Kapelo Marije Snežne na Krvavcu je v letih od 1927 do 1929 postavil Aljažev klub iz Ljubljane. Postavljena je v alpskem slogu po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika. Grajena je iz kamnitih klesancev, pravokotnega tlorisa. Sprva je bila kapela za zasebne namene, leta 1939 pa je prešla v pristojnost cerkljanske župnije.

"Vse mladosti in vse lepe starosti prehitro minejo."
(John O'Donohue)

V občini Cerklje pa imamo tudi 5 profanih (posvetnih) zanimivosti, in sicer:

Grad Strmol

Od dvanajstih srednjeveških dvorcev na območju današnje cerkljanske občine je grad Strmol edini, ki se je ohranil vse do danes. Če se danes peljemo po cesti, ki povezuje vasi Češnjevek in Dvorje, lahko pod obronkom cerkljanskega gozda zagledamo njegovo veličastno podobo. Po nastanku spada med najstarejše gradove naokoli. V pisnih virih se prvič omenja leta 1287. Njegov lastnik je bil vitez Verijand Strmolski, ki je imel grad v posesti do 15. stoletja, nato pa so se lastniki menjavali, med zadnjimi je bil industrialec Rado Hribar iz Ljubljane. Danes je protokolarni objekt Republike Slovenije. Leta 2004 je bil razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Grad hrani bogato zbirko historičnega pohištva, slik in drugih antikvitet. Koncept parkovne zasnove okrog gradu izvira iz 17. stoletja, njegovi bistveni deli so terasasto oblikovani parter na južni strani gradu, ki preide v travno ravnico z jezerom ledvičaste oblike, ter dostopni lipov drevored na zahodni strani. V celoto so vključeni tudi ravninska polja in Dvorjanski hrib v ozadju.

Hribarjeva vila s spominsko sobo

Nasproti Petrovčeve hiše v središču Cerkelj stoji secesijska Hribarjeva vila. Znani ljubljanski župan Ivan Hribar je leta 1886 kupil tedaj Lukeževo hišo nasproti in jo preuredil v svojo priljubljeno poletno bivališče. Letna vila predstavlja visoko bivalno kulturo druge polovice 19. stoletja, ki jo zaznamuje historični

slog tistega časa s klasicističnimi okenskimi okvirji, leseno, bogato okrašeno pročelje pa kaže vpliv modne secesije. Posebnost hiše je bila električna nadometna napeljava, prva v Cerkljah, ki jo je po izgradnji elektrarne leta 1924 v hiši napeljal Čimžarjev Fredi, priseljavec iz Amerike.

Pr' Petrovc

Petrovčeva hiša, po domače Pr' Petrovc, je bila vse do sredine 18. stoletja manjša lesena kmečka hiša. To je bilo obdobje, ko so na Gorenjskem izginjale stare lesene in pollesene hiše, gradnjo v lesu so ohranjali le še mali kmetje in kajžarji. Takrat so Petrovčevo hišo povečali, tako da je postala mogočna zidana hiša z bogatim pročeljem in freskami. Hiša je postajala zgovorna priča o načinu življenja in mišljenja premožnejših kmečkih ljudi. Izražala je rodovno samozavest in ne-majhno premoženje svojih lastnikov. Sredi 19. stoletja je hiša dobila današnjo podobo, kar dokumentira letnica 1863, vklesana nad portalom. Takrat so se njeni lastniki začeli ukvarjati tudi z gostilniško dejavnostjo.

Boršnikova hiša

Hiša, v kateri je Nace, kot so Ignacija klicali, preživel svoja otroška leta, je stara okrog 200 let, zgradil pa jo je že njegov ded Janez, župan in učitelj v Cerkljah. Pred kratkim jo je z lastnimi sredstvi in trdom obnovila družina Boršnikovega sorodnika Tomaža Novaka. S konservativno obnovo in restavracijo hiše so ohranili veliko originalnih elementov kot so tlaki, stenske poslikave, stavbno pohištvo in elementi za ogrevanje. Obiskovalci dobite vpogled v življenje in delo Ignacija Boršnika, ki je predstavljeno tudi na razstavnih panojih v zgornjem nadstropju, hkrati pa začutite kulturo bivanja v taki hiši pred več kot 100 leti.

Barletova hiša

Na vlogo Frana Barleta, ki je sistematsko uredil gasilstvo v Sloveniji, opominjata spominska plošča v Boršnikovi ulici in doprski kip v spominskem parku. Bil je poznan tudi izven meja Slovenije.

V Cerkljah najdemo tudi dva spomenika: **Nagrobnik Antona Kodra**, ki je bil pesnik in pripovednik, rojenega v Radomljah 1851, umrl pa je v Cerkljah leta 1918. od leta 1909 je živel v Ljubljani, a je bil na svojo željo pokopan v Cerkljah, kjer je na njegovem grobu tudi obelisk z napisom: "Počivam naj v slovenski zemlji, ki sem jo tako neizmerno ljubil."

Spomenik skladatelja Davorina Jenka

Pred današnjo novejšo cerkvijo Marije Vnebovzete je doprski spomenik skladatelju Davorinu Jenku. Ob stoti obletnici rojstva so na severni strani kaplanije v Cerkljah postavili spomenik s skladateljevim doprskim kipom kiparja Lojzeta Dolinarja, a je bil žal odstranjen. Arhitekt Jože Plečnik je pri postavitvi novega spomenika v središču Cerkelj uporabil doprski Dolinarjev kip iz odstranjenega spomenika.

Spominski park znanih osebnosti

V središču Cerklj je lepo urejen spominski park z doprskimi kipi veljakov, ki s svojim delovanjem in ustvarjanjem pomembno prispevali tako k razvoju in prepoznavnosti občine Cerklje na Gorenjskem kakor tudi v zakladnico slovenske kulture.

Odprtje obnovljenega spominskega parka ob Hribarjevi hiši v Cerkljah na Gorenjskem je bilo ob občinskem prazniku, 23. septembra leta 1999. Ob tisti priložnosti je bil postavljen prvi spominski kip, kip Ignacija Borštnika. Danes v parku stojijo kipi šestih pomembnih osebnosti:

- Ignacij Borštnik (1858-1919)
- Janez Čebulj (1832-1898)
- France Barle (1864-1928)
- Janez Mežan (1897-1972)
- Andrej Vavken (1838-1898)
- France Kimovec (1838-1898)

Spominska znamenja

Na križpotjih, cestah in poteh stojijo preprosti arhitekturni spomeniki - znamenja. So obeležje nekega dogodka, prošnje ali zaobljube ali pa le usmerjajo naš korak. Njihova zunanja podoba je lahko le kamnit steber, lesen križ, zidan slop ali celo kapelica s poslikano fresko.

- Kužno znamenje iz leta 1645 stoji pod "farvoško lipo" in je primer preprostega stebrnega znamenja.

Antočevo znamenje na Šenturški Gori danes nima več prvotne podobe, ohranila pa se je slopna zasnova znamenja iz 16. stoletja. Češnjevško vaško znamenje, Devsko znamenje

in v celoti poslikano Muščevo znamenje na Zgornjem Brniku, Grošljevo in Šlebirjevo znamenje v Zalogu sodijo med baročne znovana znamenja z bolj razgibano arhitekturno zasnovo in poslikavo.

- Znamenja v obliki kapelic uporabljajo poenostavljeno obliko cerkvene arhitekture, z odprtim notranjim prostorom, v katerem je mensa in svetniški kip. V to skupino znamenj štejemo kapelico v Stiški vasi, Hribušekovo kapelico ter Kralovo kapelico v Gradu. Poleg zgoraj navedenih znamenitosti pa lahko v Cerkljah najdemo tudi:

Kolesarske poti

Kolesarske poti nam ponujajo aktivna doživetja narave in podeželja, ki jih lahko izkusite med barvitimi polji in razgibanimi hribi Občine Cerklje na Gorenjskem. Označenih je 8 kolesarskih poti, tako nižinskih kot višinskih, na katere se lahko odpravite s cestnim ali gorskim kolesom. Informacijska tabla z zemljevidom je na voljo v središču Cerklj pred Petrovčevo hišo, vse poti pa so na terenu označene s tablicami, tako da je smer poti jasno vidna. Poti vodijo mimo kulturnih, zgodovinskih in naravnih znamenitosti, ki popestrijo doživetje kolesarskega izleta.

Tematske poti

Imamo tudi 3 tematske poti. Dve se nahajata na Krvavcu, ena pa pod Štefanjo goro. Vsaka izmed njih pa ponuja svojevrstno doživetje.

Pohodniške poti

V Cerkljah oziroma v njihovi bližini imamo tudi nekaj pohodniških poti. Poleg že prej omenjene Sprehajalne rekreacijske poti Pod krošnjami, ki poteka pod Štefanjo goro, imamo tudi sprehajalne poti do Krvavca, Doma na Krvavcu, na Štefanjo goro, Kriško goro, Veliki Zvoh, Dolgo njivo, na planino Koren in Dom na Gospincu.

Padalstvo

V cerkljanski občini je možno iz kraja Ambrož, ki je na nadmorski višini 1320, poleteti s padalom.

Arheološka najdišča

Ta najdišča pričajo, da je bilo to območje poseljeno že v Antiki. Taka najdišča so bila na Krvavcu, Štefanji Gori in tudi v Šmartnem., ter verjetno še kje.

Muzeji

V občini Cerklje na Gorenjskem pa imamo tudi dva muzeja.

Muzej Pr' Petrovc

V tem muzeju se nahajajo arheološke zbirke iz Krvavca in Šmartna. Prav tako se nahajajo etnološke zbirke, ki predstavljajo zasebno zbirko predmetov, ki se po svoji uporabi navezujejo na gostinstvo, opremo prostorov oziroma pripravo jedi in pijač. V galerijskem prostoru se mesečno vrstijo slikarske, kiparske in druge razstave, ki predstavljajo ustvarjanost posameznikov ali članov društev.

Čebelarški muzej

V zasebnem čebelarško-kmečkem muzeju vas bodo z veseljem popeljali po zgodovini razvoja čebelarstva. Ogledate si lahko različne predmete, ki so jih nekoč uporabljali čebelarji za pridobivanje medu. Z razstavljenimi predmeti, kot so lončeno posodje in drugi uporabni predmeti ter čebelarški pripomočki, se predstavlja tudi tradicija življenja nekoč. Skozi sobe v obnovljeni stari hiši vas bo skozi čas vodila bogata zbirka čebelarstva in kmečkega orodja.

Vir: <https://www.tourism-cerklje.si/sl/kam-v-cerklje/>

Cerklje na Gorenjskem in njeni znani možje

Cerklje na Gorenjskem je relativno majhna občina, a se je skozi čas nabralo kar nekaj znanih mož. V njihovo čast stojijo v spominskem parku Osnovne šole Davorina Jenka tudi njihovi doprsni kipi. Za nekateri izmed njih mnogi Slovenci sploh ne vedo od kod so oz. so preživeli večino svojega življenja.

Najbolj znan med njimi je gotovo Ignacij Boršnik, ki je bil rojen 1. julija 1858 v Cerkljah, umrl pa 23. septembra 1919 v Ljubljani. Tako torej praznujemo letos 160 letnico njegovega rojstva. Bil je gledališki igralec, režiser ter pedagog. Je tudi prvi slovenski poklicni igralec in utemeljitelj sodobnega slovenskega igrarstva. Po njem se imenuje osrednji slovenski festival – Boršnikovo srečanje, na njem pa podelijo nagrade najboljšim slovenskim poklicnim ustvarjalcem v filmu in gledališču, najprestižnejša nagrada pa se imenuje Boršnikov prstan. Ustvaril je več kot 400 vlog in režij na ljubljanskem in zagrebškem odru.

Drugi zelo pomemben mož je bil Franc

Barle, ki je utemeljitelj in organizator gasilstva. Tudi on se je rodil v Cerkljah in sicer novembra 1864 in umrl v Ljubljani 1928. najprej je služboval v Ljubljani kot ravnatelj vojaškega urada. Ob pomoči ljubljanskega župana Ivana Hribarja pa je uvedel slovensko poveljevanje. Reorganiziral je gasilstvo Slovenije in dosegel, da je slovenska gasilska zveza obsegala Kranjsko, spodnje Štajersko in Primorsko.

Tretji znani Cerkljan je Janez Mežan, slikar. Rodil se je novembra 1897 v družino na Spodnjem Brniku. Šolanje je dokončal v Zagrebu, kjer se je pridružil skupini umetnikov imenovana Četrta generacija. Deloval je tudi kot likovni pedagog na realni šoli v Mariboru, služboval pa je tudi v Novem mestu in Ptujju. Bil je zelo ploden ustvarjalec, saj je ohranjenih okoli 6000 njegovih slik, grafik in risb. Čeravno je slikal v mnogih tehnikah je svoj ustvarjalni vrh dosegel prav v akvarelu.

Naslednji pomemben mož pa ni rojen v cerkljanski občini, ampak se je novembra 1838 rodil v Planini pri Postojni. To je Andrej Vavken, ki je bil slovenski orglavec, cerkveni skladatelj in pedagog. Glasbeno se je izšolal v Ljubljani. Večino življenja pa je preživel v Cerkljah, kjer je služboval kot učitelj in organist. Izdal je več zbirk cerkvenih pesmi, nekatere izmed njih so ponarodele. Bil pa je tudi cerkljanski župan.

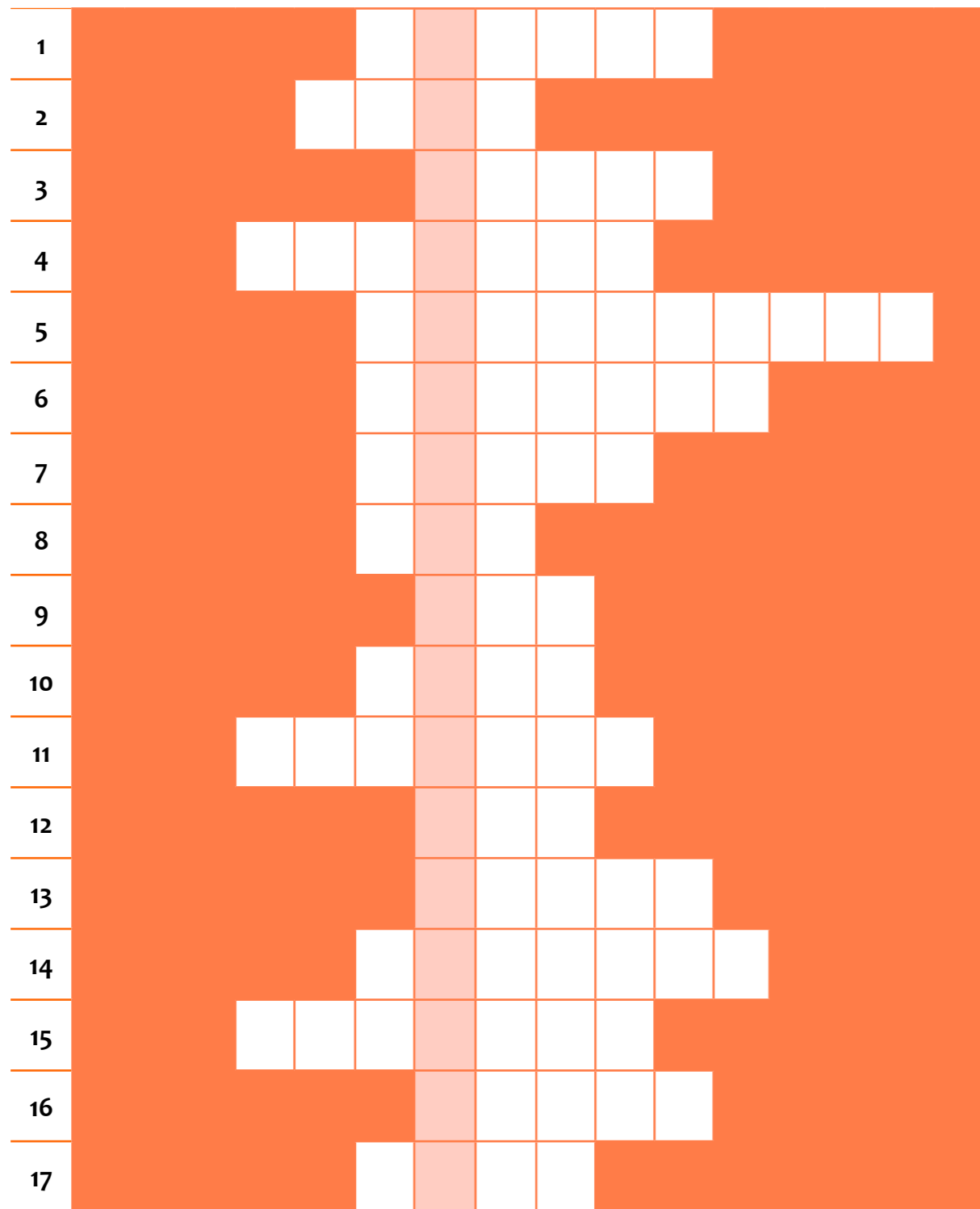
France Kimovec je bil leta 1878 rojen v Glinjah umrl pa v Ljubljani leta 1964. Bil je stolni predstojnik v Ljubljani, vsestranski glasbenik, komponist in publicist. Bil je zelo učen mož, ki je posegal po visokih mestih v cerkveni hierarhiji, vse življenje se je posvečal glasbi, bil je ljubitelj slovenske ljudske pesmi, zato jo je povsod pospeševal.

Janez (Ivan) Čebulj, ki se je rodil v oktobru leta 1832 je bil duhovnik misijonar. Najprej je kot kaplan deloval v Poljanah in Kranju, nato pa je kot misijonar deloval kar v nekaj delih sveta – bil je v Ameriki, Franciji, Alžiriji, Singapurju, Indiji in verjetno še kje. Bil je zelo priljubljen misijonar, dober govorec in glasbenik in bil govorec večih jezikov, med njimi 5 slovanskih, francoščino, latinščino in nekaj narečij indijsčine.

Davorin Jenko, čigar doprsni kip stoji v bližini farne cerkve v Cerkljah, se je rodil 9. novembra 1935 v Dvorjah. Šolal se v Trstu in na Dunaju. Bil je povabljen v srbsko cerkveno občino, kjer je deloval kot vodja cerkvenega petja in učitelj glasbenega pouka. Po nekaj letih zborovskega dela je postal kapelnik in skladatelj Srbskega nacionalnega gledališča in Beograjskega pevskega zbora. Uglasbil je pesmi kot so "Lipa zelenela je", ki jo je spisal Miroslav Vilhar, bivšo slovensko himno Naprej zastave slave in srbsko državno himno. Po tem možu se imenuje tudi cerkljanska osnovna šola.

Razgibajmo možgane

1. Moško ime, bil je prvi od dvanajstih Jezusovih apostolov
2. Geometrijsko telo, ki ga omejuje krožnica
3. Meteorološki izraz za stanje atmosfere
4. Drugo največje mesto v Sloveniji
5. Špehovka
6. Država v Evropi, glavno mesto je Berlin
7. Kdor se ukvarja z ribolovom
8. Žensko ime, krajše od Izabele
9. Hiša v kateri živimo
10. Prevozno sredstvo iz ogrodja in dveh koles
11. Lahko je pečen, pražen, pire, ocvrt,...
12. Pogosto žensko ime, različica imena Anči
13. Hrib po katerem se imenuje Dom starejših Šmartno
14. Eno na dan odžene zdravnika stran
15. Lesen zaboj v katerem shranjujemo sadje in zelenjavo
16. Skupina ljudi
17. Sladica, ki jo jemo v času pusta, največ jih naredijo na Trojanah

Smeh je pol zdravja

Policaja in ogledalo

Dva policaja sta se sprehajala po cesti... Prvi zagleda na tleh ogledalo, ga pobere, se pogeda vanj in reče:

"Poglej, poglej, tega človeka pa že od nekje poznam."

Ogledalo vzame še drugi in odgovori:

"Da, tudi meni se zdi znan!

Najbolje, da neseva to sliko komandirju."

In res odneseta "sliko" komandirju.

Komandir vzame ogledalo in vzklikne:

"Seveda da poznam tega človeka, on pri frizerju vedno nasproti mene sedi!"

Prvi, drugi in konj

Prvi dan reče žena možu: - Dragi grem v fitness. - Dobro draga.
Drugi dan: - Dragi, grem na aerobiko. - Dobro draga. Tretji dan: -
Dragi grem na jahanje - Vem, draga, konj te je že trikrat klical!

Ivan ribari in pije pivo

Dva moža sta tiho ribarila in pila pivo. Potem Janez reče:
"Mislim, da se bom ločil od svoje žene, že dva meseca ni govorila z mano." Ivan ribari naprej in počasi pije pivo, ter reče:
"Raje premisli, Janez, tako žensko je težko najti."

Nasvet doktorja

"Zakaj vedno zamižiš ko piješ vino?"
"Doktor mi je tako svetoval."
"Ali si nor? Doktor? Tega ti pa ne verjamem!"
"Ja, doktor mi je rekel, da vina niti pogledati ne smem."

Prehitra vožnja

Zaradi prehitre vožnje Gorenjca ustavi policija.
Policaj pride do avtomobila: »Prehitro ste vozili. Vozniško in prometno, prosim!«

Gorenjec mu da dokumente, policaj odpre vozniško in notri zagleda plastično kavno žličko.

"Kaj pa je to?"

"To imate pa za kavico."

Tašča

"Zakaj si tako žalosten? Kaj se je zgodilo?"
vpraša Lojze prijatelja Jureta.

"Oh, moja tašča je umrla!"

"Moje iskreno sožalje," reče Lojze.

"Hvala. Veš, mene je govor župnika tako pretresel. Rekel je, da bomo v nebesih spet skupaj."

Klepet

Klepetata na klopci v parku dva starejša upokojenca, pa gospa vpraša gospoda:

"Koliko let pa imate?"

On: "95"

Ona: "Ne bi vam dala"

On: "Sej tut ne bi mogu =)"

Foto utrinki

"Ljubezen je roža, ki jo pustiš rasti." - John Lennon

"En sam otroški smeh, pa bo najsvetejši dan še bolj svet."
- R. G. Ingersoll

"Človekov najboljši prijatelj."

"Kdor bere knjige, živi tisoč življenj." - G. R. R. Martin

"Ena od velikih skrivnosti življenja je, da je zares kaj vredno
le tisto, kar naredimo za druge." - Lewis Carroll

INTERNO GLASILO SVZ TABER:

Novice iz Tabra
september 2018, 3. leto, št. 1
brezplačni izvod

Dom Taber
socialnovarstveni zavod

Šmartno 70,
4207 Cerklje na Gorenjskem
info@domtaber.si
www.domtaber.si
04 / 20 27 600

UREDNIŠKI ODBOR DOMSKEGA ČASOPISA:

Elizabeta Pristav Bobnar, direktorica
Tomaž Klemenc, receptor
Ana Vrhovnik, pisarniška referentka- receptorka
Nataša Lavtižar, delovna terapevtka
Polona Kocjančič, gospodinja oskrbovalka
in zunanji sodelavec **Janez Kuhar**

Na naslovnici stanovalci v vadbenem parku: v prvi vrsti od leve proti desni: Jožica Hribar, Zora Primožič, Jaka Vadnjal, Martina Sedej, Helena Vončina, Franc Štern; v drugi vrsti od leve proti desni: Anton Valant, Antonija Hruševar, Marta Birkič in Marija Rozman.

Fotografije: Janez Kuhar, Jože Žagar in Arhiv Doma Taber

TISK IN
OBLIKOVANJE:
Tisk Žnidarič d.o.o.
Naklada: 600
izvodov

